

INDIVIDO DRAMA

Kalėdų šventės vyksta individo dramos ženkle. Individo drama, visad tarytum sukoncentruoja savyje tūkstančių išgyvenimus ir tūkstančių kančias. Tradiciniai Kalėdas lydi skaištus džiaugsmas. Naujagimio atėjimas į pasaulį, skaidrioji žvaigždė danguje, angelų chorai ir plačios iš nustebimo piemenukų akys -- viskas tai liudija, kad pasaulin atėjo didžiulis džiaugsmas.

Už to džiaugsmo kažkaip neučiuomomis ištyrsta prabėgomis Evangelijose paminėtos naujagimių žudynės, tūkstančių motinų raudos, praradus savo ką tik gimusius kūdikius, kruvini budelių kardai ir apmaude ir šurpe sustingusios šeimos.

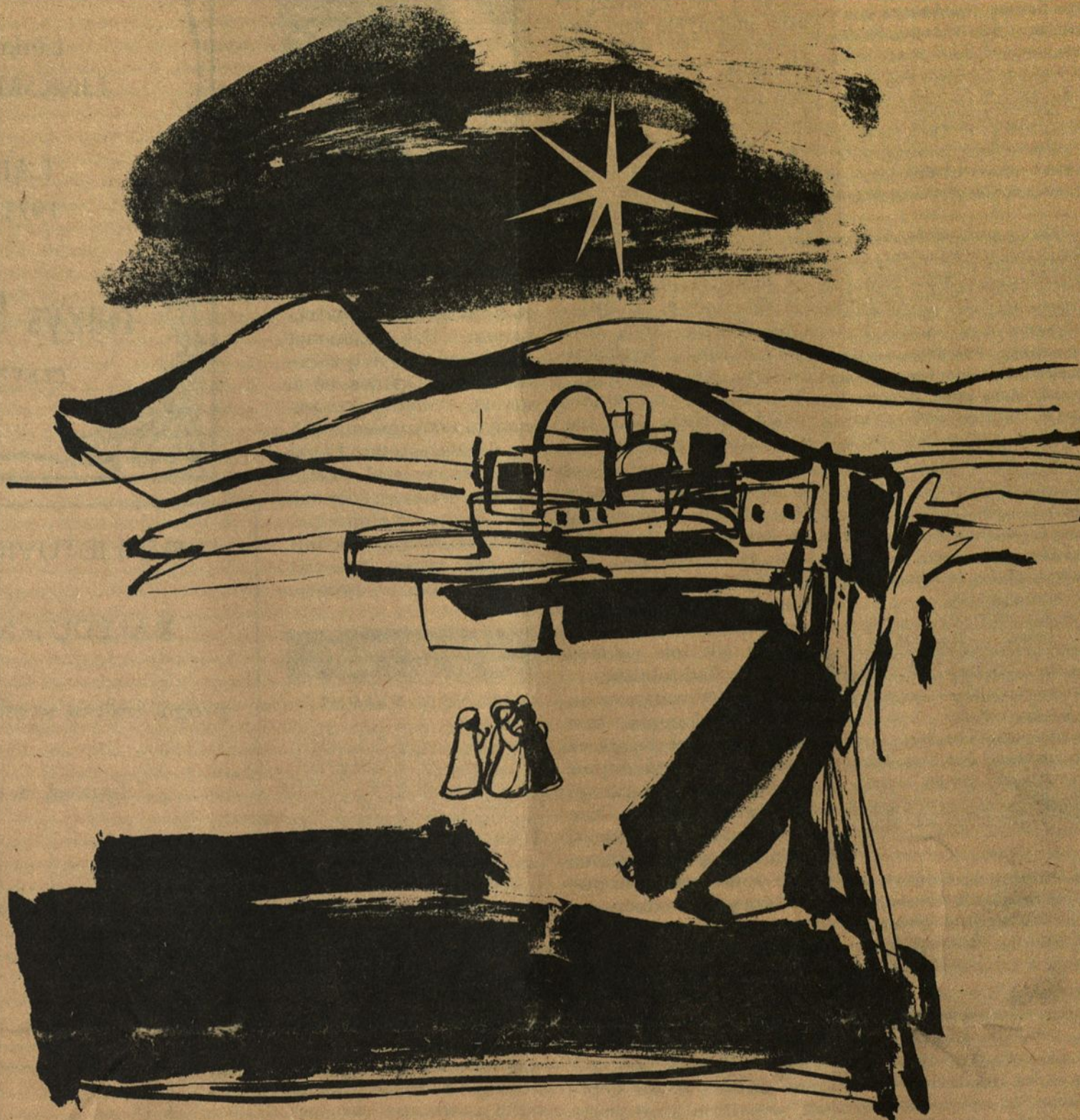
Kalėdų džiaugsmą sukuria Kūdikio gimimas jo tėvų elegiškoji kelionė beieškant prieglaudų, gimimo aktas tvartelyje, žmonių neatidumas įvykiui, kuris žmonijos istoriją nustūmė į kitus bėgius.

Individo drama, jos detalės ir vyksmas, nustelbia tūkstančių dramų, kur būta kančių ir kraujo.

Ir tuoj, pakreipę žvilgsnį į mūsų išeiškos buities realybę, mes regime to nuostabaus dėmesio individo dramai reiškinį. Buvo tūkstančiai dramų, kada vyko mūsų tautos žudynės, trėmimai ir bėgimas iš tėvynės. Bet tūkstančių drama buvo kažkaip ne visai ryškiai pasaulio suvokiama. Tūkstančių drama buvo pasauliui abstraktas, nes karas baigėsi, fronto gaudesio nebeliko. Tūkstančių drama pasidarė bejėgė stebinti, atjausti ją ir suprasti ją. Karo baigties džiaugsmas užstojo masinės dramos reiškinį.

Ir reikėjo ilgo laiko, reikėjo individo dramų, reikėjo Simo Kudirkos dramų, kad visas pasaulis suprastų, kad laisvė tebėra vertybė, stambesnė už gyvybę. Simo Kudirkos dramoje stebuklingai atsikartojo įrodymas, kad vieno asmens kraujas būna įtakingesnis už masės kančias. Kalėdų ženkle taip tenka sutikti tą nepaprastą Simo Kudirkos palikimą ne tik lietuvių tautai, ne tik didžiulei Amerikos tautai, bet ir neaprepiamai pasaulio tautų auditorijai.

Kūdikio drama, atėinantis į pasaulį skurdžia tvartelyje, neradus ir kukliausios užteigos, tūkstančius metų graudena ir žavi pasaulį. Genialūs Evangelijų rašytojai, su nepaprastu reikšmės apraše tą įvykį. Jų sakiniai apsvarstyti, detalės nuostabiai santū-

Dail. Nijolės Vedegytės-Palubinskienės piešinys

ĮSIKŪNIJUSIO ŽODŽIO PRAKARTĖLĖ

DR. TOMAS ŽIURAITIS, O.P.

Kiekvienas nuoširdus, geros valios žmogus, normaliu atveju, visada gėriu spinduliuoja. Gėris iš esmės yra tai, kas visų žmonių vertinimai ir teisėtai trokštama gyvenimo pilnatvei kurti, įprasminti. Toks įprasminimas reiškiasi objektyviu sąmoningumu, laisva valia ir pagaliau nesavanaudiška meile.

Juo daugiau tokio gėrio, juo daugiau asmeninių ir visuomeninių, individualių ir universalių vertybių darnos, prasmingai apjungiančios visas gyvenimo sritis, būtinas asmenybės pilnat-

rios, o įvykio esmė iš viso aprašymo spindi, kaip nesulaikomi šviesos spinduliai.

Kūdikio atėjimas į pasaulį buvo jo žūties pradžia, bet jo idėjos plėtos sėkla. Tai buvo idėjos plėtra jam žuvus. Ir Simo Kudirkos drama iš jo fizinės žūties palieka ilgą ir našų gyvenimą. Simo kraujas ant Vigilant denio yra išpirkimo kraujas laisvės idėjai.

Šias Kalėdas dėl to sutinkame ypatingo pakilimo ženkle, nes lietuvių kovose dėl laisvės suskambėjo naujas šviesos akordas, Simo Kudirkos auka.

vei puoselėti. O visų tokių vertybių tobuliausias šaltinis -- tai Dievas, pats amžinasis Gėris tiek Dievo Tėvo, tiek Dievo Sūnaus, tiek Šventosios Dvasios atžvilgiu. Vienas ir tas pats Dievas kaip Triasmenis Gėris. Tai dieviškos prigimties Bendruomenė, kurioje amžinai -- be pradžios ir pabaigos kaip tik ir vyksta, sakykime, tarp tų trijų Asmenų Gėrio spinduliuojimas.

Taigi Dievas nėra ir negali būti vienišas, tartum neturintis vietos ar aplinkos, kur pačiu savimi -- savo Gėriu reikštis. Jam pačiam visiškai nereikalingi jokie kūriniai, nes ne jie yra to Gėrio esminis turinys, ne jų malone tas Gėris savyje "netilpsta", spinduliuoja.

Ir vis dėlto Dievo begalinis gerumas yra toji aukščiausia priežastis, kurios dėka iš visiško nieko kūriniai atsirado danguje ir žemėje kaip visatos pilnatvė. Kodėl jie atsirado? Svarbiausia todėl, kadangi visa tai, kas Dievo sukurta ir nuolat kuriama yra ne tik gera (Gen. 1,25) bet labai gera (Gen. 1,31). Kai pasidarė labai negera, tiesiog nežmoniškai bloga, prade-

dant pačių pirmųjų tėvų žinoma tragika, kurią kiek vėliau tuojau papildė jų sūnus Kainas -- pats pirmasis žmogžudys (Gen. 4,8), tik tada Dievas apsiėmė kaip Atpirkėjas, pažadėjęs atsiųsti savo Sūnų -- Išganytoją. Kiekvienas blogis, kiekvienas Dievo ir žmogaus paniekimas -- nuodėmė yra atsisakymas tam tikro reikiamo gėrio, "paslinkimas į nebūtį" (Sv. Augustinas). Todėl atpirkimas reiškia žmogaus dvasinio gyvenimo visiškai naują sukurimą, pakėlimą iš to paslinkimo į nebūtį. Atpirkimas žmogus, anot šv. Povelio, jau yra naujas kūrinys ("creatura nova"). Juo labiau, kad atpirkimas arba Dievo Sūnaus tapimas žmogumi yra kur kas daugiau, negu visatos ir paties žmogaus (kūno ir siela) sukurimas iš visiškos nebūties.

Atpirkimas -- tai sukurimas gliausia to žodžio prasme. Tai dieviškojo Gėrio aukščiausias šiuo atveju pasireiškimas ir apsiėmimas, kuriuo Dievas pasirodė ir kaip Kūrėjas, ir kaip Atpirkėjas, kiek tai liečia žmogų, jo tragiką ir pasekmes. Kokio blogio tos pasekmės bū-

tų, jos yra tik laikinos, ne amžinos ir jos jokių būdu neatsvers to Gėrio įnašo, kurio žmonijai ir visai sankūrai suteikta Dievo įsikūnijimu ir apsigyvenimu tarp mūsų. Štai kodėl tam Gėriui "prireikė" kūrinį, ypač žmogaus šiame pasaulyje.

Šių pagrindinių minčių perspektyvone nesunku suvokti, kodėl yra daug geriau būti, negu nebūti, nors ir paprasčiausiu padarėliu. Ir toks padarėlis liudija nuostabų Dievo dėmesį, vertą buvimo. Dievas nuo amžių pramatė, kad bus

(Nukelta į 3 psl.)

BRANDTAS VARŠUVOJ

AR DERĖJO
ATSIKLAUPTI PRIEŠ
AUKŲ PAMINKLĄ?
VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Viso pasaulio spaudą apibėgusi nuotrauka, vaizduojanti Vakarų Vokietijos kanclerį Willy Brandt, klupintį prieš paminklą Varšuvos geto aukoms, Vokietijoje laikoma įspūdingiausią šių metų fotografiją. Vokietijoje ji sukėlė daug diskusijų, tačiau ne tiek viešų, kiek privačių, juo labiau, kad atsiklupimas evangelikų tarpe visai nėra praktikuojamas kaip religinis aktas. Pagal "Der Spiegel" prarastą viešosios nuomonės tyrinėjimą, 41% visų vokiečių laiko savo kanclerio atsiklupimą tinkamu (angemessen), 48% perdėtu (uebertrieben) aktu. Įdomu, kad jaunimo (iki 30 m. amžiaus) ir (virš 60) tarpe Brandto elgesys susilaukė daugiau pritarimo, negu 30-59 metų amžiaus grupėje.

Pats Brandtas, kuris visą savo gyvenimą su Hitlerio režimu pagal išgales kovojo, pareiškė, kad jis tokiu neįprastu būdu norėjęs simboliškai pareikšti atgailą už milijoninį nusikaltimą, kuris taip suteršė vokiečių vardą. "Tai pridėra padaryti, -- aiškino jis toliau -- jei norime naujos pradžios ir atsisakyti nuo praeities siaubo pakartojimo".

Tarptautiniam gyvenime ir santykiuose visai tai, žinoma, tik smulkmena, nors ir simboliška. Apie ją tiek daug čia kalbėjome, nes kol kas visa Brandto Ost-politik tėra tik simboliai, kurių praktiška reikšmė dar negreitai paaiškės. Tiesa, sutartimi, kurią Brandtas nuvyko iškilmingai pasirašyti į Varšuvą, ir apie kurią mes jau esame šioje vietoje plačiau kalbėję, pripažįstama dabartinė Lenki-

(Nukelta į 2 psl.)

Mieliems Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos nariams linkime linksmų Šv. Kalėdų, laimingų Naujų 1971 Metų ir našaus darbo lietuviškame kelyje.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS
SĄJUNGOS VALDYBA

T. Blinstrubas,
V. Mažeika,
K. Pocius,
C. Modestavičius,
M. Šimkus

EUROPOS LIETUVIAI

LIUDAS VISMANTAS

PAGARBA BRITANIJOS LIETUVIAMS!

Tiksliai net negalėčiau pasakyti, kiek lietuvių gyvena šiuo metu Britanijoje, t.y., Anglijoje ir Skotijoje. Spėju, kad jų čia yra apie 10 tūkstančių. Tačiau ir nedidelis aktyvių lietuvių skaičius vaidina didelį politinį vaidmenį.

Reikia pasidžiaugti, kad Britanijos lietuvių organizacijos ir atskiri asmenys greitai reaguoja į mūsų tautos politines opas. Šit dėl Brazinsko Turkijoje, kokį jie triukšmą pakėlė! Štai vėl amerikiečių admiralas Ellis, neturėdamas pakankamai informacijų iš bolševikų baimės atidavė pabėgusį iš sovietų laivo lietuvi Simą Kudirką, enkavedistinei egzėkucijai. Britanijos lietuvių vyriausias organas -- DBLS valdyba -- parašė prez. R. Nixonui laišką - protestą, kuriame be kitko skelbiama: "Mes tildimės, kad pareigūnai, atsakingi už šį nežmonišką elgesį, bus nubausti ir kad JAV vyriausybė užtikrins, jog jos pareigūnų veiksmai būtų suderinti su Amerikos vyriausybės viešais pareiškimais".

Kovoje dėl Lietuvos valstybės laisvės ir nepriklausomybės Britanijos lietuviai aktyviausiai pasireiškė Pavergtų tautų savaitės organizavime. Visuose Britanijos miestuose, kur tik buvo šiemet ši savaitė vykdoma, visur lietuviai dominavo. Ypač jie gražiai pasirodė Londone. Čia lapkričio 23 d. buvo spaudos konferencija, kurioje dalyvavo žymiųjų dienraščių ir spaudos agentūrų atstovai. Konferencijai pirmininkavo garsus anglų rašytojas Greigg. Prezidiumą sudarė lietuvių, ukrainiečių ir latvių veikėjai. Britų žurnalistai buvo apdėminti rimta istorine medžiaga. Kitą savaitės dieną įvyko priėmimas Parlamento rūmuose. Čia parlamento narys John Biggs-Davison pasakė kalbą, kurioje pabrėžė, kad "britai labai gerai supranta, kokia yra būklė bolševikų pavergtuose kraštuose, ir kad britai dės visas pastangas, jog tie kraštai vėl būtų laisvi ir nepriklausomi". Šiame priėmime be pavergtų tautų atstovų dalyvavo daug parlamento narių ir žymių Britanijos politikų. Lapkričio 27 d. Baltų Taryba surengė priėmimą, į kurį atvyko apie šimtą atstovų. Pagrindinę kalbą čia pasakė Graham R. Webster - Gardiner. Jis užakcentavo, kad britų visuomenė jau aiškiai pradeda įvertinti raudonąjį pavojų. Jo nuomone, britai anksčiau ar vėliau turės išoperuoti raudonąjį vėžį.

Lapkričio 28 d. įvyko visų tautų masinis susirinkimas, kuriame kalbėjo anksčiau minėtas rašytojas J. Greigg. Jis kvietė egzilius ir toliau dėtis į bendrą kovą kartu su britais prieš bolševikinę Rusijos imperializmą. Priėmimoje rezoliucijoje pasmerkimas bolševikinės Rusijos įvykdyta gausybės valstybių ir tautų okupacija ir kviečiama apsiginti bendrai kovai prieš bendrą priešą.

Didžiausia pagarba visiems Britanijos lietuviams, kurie aktyviai dalyvavo Pavergtų tautų savaitėje Londone ar bet kuriame kitame Britanijos mieste. Ir nuoširdi padėka visiems britų parlamentarams, politikams, žurnalistams ir rašytojams, kurie pavergtų tautų politinę būklę supranta ir laisvės bei nepriklausomumo idėjas tarp tautinėje plėtmėje gina.

***

* "EUROPOS LIETUVIS" spausdina mūsų populiaraus beletristo K. Barėno apsakymą "Skrynia". Nidos leidykla yra numatiusi išleisti naują jo apsakymų rinkinį "Dvidešimt viena Veronika". Knyga bus apie 400 pusl. Anksčiau užsisakiusieji Britanijoje ir Europos žemyne ją gaus tik už 16 šilingų. Vėliau ji visiems kainuos 4 dol.

* VOKIETIJOS JAUNIMO SEKCIJA, kuriai vadovauja stud. Andrius Šmitas, 1971 m. liepos 25-31 dienomis ruošia prieškongresinį lietuvių jaunimo suvažiavimą Bad Pyrmont kurorte, netoli Hannoverio, Osthaim namuose. Reikia tikėtis, kad be Vokietijos ir Britanijos liet. jaunimo dalyvaus svečių ir iš JAV. Šiuo reikalu kreiptis: A. Šmitas, 53 Bonn - Bad Godesberg 1, Annaberg Str. 400, W. Germany.

* BONNOJE įsteigtas Lietuvių Gydytojų Klubas. Šiuo metu Vokietijoje esą 23 lietuviai gydytojai ir 8 medicinos studentai. Gydytojų suvažiavime priimtas klubo statutas ir išrinkti statutiniai organai. Valdybos: V. Bylaitis -- pirm., B. Paktoraitė -- išd. Kontrolieriais: dr. A. Laukaitis ir dr. A. Gintautas. Naujajai organizacijai linkime sėkmės!

* SCHWETZINGENO 8591 LS kuopos vyrai š.m. lapkričio 23 d. Lukošius. Jis pabrėžė, kad Lietuvos kariuomenė buvo suorganizuota ir skirta tik ginti tėvynės laisvę ir nepriklausomybę, tad ji šiandien verta ypatingos pagarbos ir meilės. Minėjimą praturtino Vasario 16 gimnazijos mokiniai tautiniais šokiais ir deklamacijomis.

* BREMENE šį rudens mirė Jurgis Lingaitis. Jis buvo žinomas evangelikų darbuotojas nepr. Lietuvoje ir tremtyje.

* ASTA ŠALTYTĖ IR ALFREDAS ŠALTYS ruošia vokiškų šla-paminėję Lietuvos kariuomenės šventę. Paskaitą laikė dipl. teis. Just. gerių ir lietuviškų liaudies dainų plokšteles. Jie su dideliu pasisekimu dalyvauja lietuvių renginiuose.

BRANDTAS VARŠUVOJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

jos vakarinė siena, nors ir su tam tikrais teisiniais rezervais. Tačiau kas gali dabar ar artimoje ateityje išivaizduoti tos sienos nukėlimą toliau į Rytus? Jokių realių galimybių tam nenusimato. Ir net kiek ironiška, kad jei Stalinas galvojo, kad nustatymas Lenkijos sienų toli į Vakarus amžiams su gadins Vokietijos-Lenkijos santykius ir vers lenkus saugumo sumetimais visą laiką glaustis prie rusų, tai dabar, vos 25 metams praslinkus, atrodo buvusi utopija. Paskutiniųjų dienų riaušės Vakarų Lenkijoje parodė, kad vietos gyventojai buvo mažai paveikti faktinės padėties įteisavimo proceso pradžia. Prie riaušių juos privedė vargas ir skurdas, kurio pašalinimui jie negali tikėtis pagalbos iš Sovietijos, bet greičiau gerbūvyje pasiskendusios Vakarų Vokietijos.

Kaip tik tos riaušės priminė, kad totalinis režimas, kovodamas su vidaus sunkumais, turi turėti kokią 'baubą' iš už sienos, kuriuo galėtų pa teisinti iš valdomųjų reikalaujamas aukas. Kas liks iš sovietų politikos, atėmus iš jos šūkius apie amerikiečių imperializmą ir vokiečių revanšo norą? Už tat tikrai nuoširdžių santykių negali tikėtis, jie per didelę prabangą bet kokiam komunistiniam režimui. Iš to taško žiūrėnt, ateinančiais metais mes galime daugiau tikėtis šaltojo karo paaštėjimo, negu visuotinio atlydžio.

Bonnos vyriausybė už savo sutikimą legalizuoti susidariusią būklę nori iš sovietų stipresnių išpareigojimų Vakarų Berlyno nepriklausomybei, tačiau kol kas derybos tuo reikalu eina labai sunkiai ir lenkai čia negali padaryti kokios įtakos. Vieną dalyką Bonna tačiau išsidėrėjo iš Varšuvos tai leidimą visiems vokiečių kilmės Lenkijos gyventojams išvažiuoti į Vokietiją. Iki šiol Lenkija išleisdavo tik tokius, kurie galėjo įrodyti artimos giminstės ryšius su Vakarų Vokietijos gyventojais. Tokių buvo 368.000. Dabar tikimasi, kad per ateinančius pora metų Lenkija išleis dar apie 100.000, kurie galės įrodyti esą vokiečių kilmės. Iš viso tokių gali atsirasti per pusę milijono, tačiau nei vokiečiai, nei lenkai nenori kokios labai "gar-

Žurnalo Der Spiegel viršelį vaizduojas klūpanti kanclerį Brandtą.

sios" ir greitos repatriacijos. Bet nepaisant abiejų vyriausybių nesi-skubinimo, kainos už visokius vokiečių kilmės įrodymo dokumentus (tik rus ir suklasotus) Lenkijoje nepaprastai pakilo -- jie vertinami kaip aukštas. Jau pusė šimto metų kai bolševikų valdomi žmonės tikrai balsuoti gali tik savo... kojomis.

Mums rašo

JAUNŲJŲ BALSAS

Lapkričio 7 ir 8 d. Clevelande buvo XVIII-oji Lietuvių Diena. Nors mes ne visi buvome abiejų dienų parengimuose, tos programos dalys, kurias matėme, mums patiko. Labiausia patiko kanklių orkestras ir Vyrų Okteto dainos, nes jos buvo linksmos. Mums, jaunimui, patinka linksmumas. Būtų gerai, jei būtų buvę ne tik koncertai ir vaišės, bet ir jaunimui pasilinksminimas. Taip pat, norėjome scenoje pamatyti daugiau jaunimo.

Mūsų nuomone, abiejų dienų programos buvo per daug panašios ir skirtos daugiau suaugusiems. Kelios mergaitės nematėme programų, nes reikėjo prižiūrėti giminių vaikus, kurie turėjo likti namie, todėl, kad Lietuvių Dienos programose nebuvo nieko, skirta vaikams. Gal ateinančiais metais būtų galima suruošti tokią Lietuvių Dieną, kurią galėtų pasidžiaugti visi Clevelando lietuviai: ir seni, ir jauni, ir maži? Vieną dieną galėtų būti rimta programa suaugusiems, o kitą -- jaunimo pasirodymai ir įvairūs žaidimai bei pasilinksminimai vaikams ir jaunimui.

Taip pat pageidaujame, kad visos programos dalys prasidėtų punktualiai.

Clevelando šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos 9-to skyriaus mokiniai:

Zita Kripavičiūtė
Vytas Gudėnas
Rasa Petraitytė
Ugnelė Stasaitė
Saulius Čyvas
Aušra Kaminskaitė
Julija Ignatavičiūtė
Ingrida Šamatauskaitė
Ada Jasinevičiūtė

SVEIKINU

savo artimuosius
toli ir arti.

Linkiu visiems
LINKSMŲ KALEDŲ
ir
LAIMINGŲ
1971 METŲ!

Kazys S. Karpus

CLEVELAND, OHIO

VISUS LIETUVIUS, kur jie bebūtų,

KALEDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga, linkint sveikatos, džiaugsmo ir

laimės, sveikina

Alice ir Edmundas
MAZIAI
iš Californijos

MIAMI LIETUVIŲ PILIEČIŲ
KLUBAS

SVEIKINA LIETUVIUS

su

ŠV. KALEDOMIS

ir

NAUJAIS 1971 METAIS

3655 N. W. 34th Street Miami, Fla.

SVEIKINAME VISUS

MŪSŲ GAUSIUS KLIENTUS

SU

ŠVENTĖMIS

IR

NAUJAIS METAIS.

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION
COSMOS TRAVEL BUREAU,
INC.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE
Cleveland, O.

5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 6 months maturity
5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 1 year maturity
6% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$10,000 minimum — 2 year maturity

DIRVA

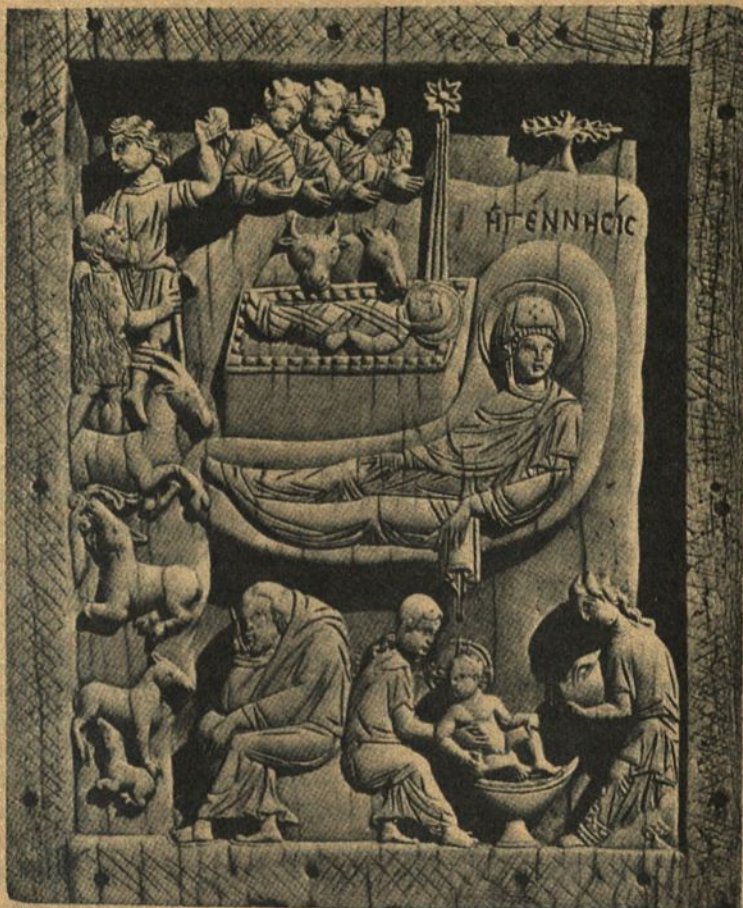
THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

Kristaus gimimas išraižytas dramblio kaulo knygos aplanke X amžiuje.

ISIKŪNIJUSIO ŽODŽIO PRAKARTĖLĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

piktos valios net tokių žmonių, kurie daiktą ar gyvulį daugiau vertins, negu geros valios žmogų, neišskiriant ir Dievo -- to Triasmenio Gėrio. Piktnaudotojų visada buvo ir nežinia, kiek jų dar bus. Tai nereiškia, kad Dievas turėjo atsisakyti savo Valios, Gėrio pasekmių -- pačių kūrinių tik dėl to, kad atsiras Jo piktnaudotojų. Jeigu piktnaudotojai viską apspręstų, tai iš viso būtų geras darbas būtų neįmanomas arba toks darbas iš dalies įmanomas, bet neturįs jokios vertės, beprasmiš. Kitaip sakant, blogis turėtų būti kur kas vertesnis, negu gėris ir pats Dievas. Tokio samprotavimo galutinėse išvadose turėtų likti tik blogis kaip aukščiausia vertybė ir net dorybė. Sakysim, tarp tiesos ir melo, meilės ir neapykantos, tarp laisvės ir vergijos nerastume jokio skirtumo, kaip tai šiandieną aiškiausiai liudija materialistinis ir dialektinis komunizmas, kaikurie jo pasekėjai su visais "kultūriniais" bendradarbiavimais, kartais paviliojančiais net geros valios neapdairius veikėjus.

Kiekviena proga, nuolat tenka grįžti prie isikūnijusio Žodžio -- Dievo Sūnaus Prakartėlės, kurios ilgėjosi ir ilgisi visos tautos, siekiančios pilnutinio savęs prasmavimo tikrojo gėrio, kaip žinome. Seniausių laikų ir pagoniškos tautos tuo ilgesiu gyveno. Tai liudija jų dainiai, išmin-

čiai, kai išgirdo Senojo Testamento pranašystes, skelbtas tūkstančius metų, kol jos pagaliau aiškiausiai pasitvirtino Naujojo Testamento pranašų žodžiais, ypač paties Pažadėtojo atėjimu -- Kristaus Asmenyje.

Atrodo, kad tų pagonių kų tautų dainiai ir filosofai vargu ar galėjo ką nors pamokančio pasakyti apie visų tautų Lauktą jį, tikrąjį Dievą ir dar kaip Triasmenį Gėrį. Jei gu jie šiais ar panašiais klausimais ką nors vertingo ir pasakė, tai ar tik nebus jų genialios intuicijos nuopelnas, nieko bendra neturįs su visais tais patriarchais, pranašais ir jų Senuoju Testamentu?

Kaip čia dabar su tais dainiais ir filosofais? Na, bent keletą šiuo klausimu pavyzdžių iš graikų ir romėnų pagoniškos senovės. Homeras (maždaug VIII a. antroje pusėje pr. Kr.), didysis Platono autoritetas, savo epinėse poemose dainuoja apie vieną ir nemirtingą Dievą, visatos Kūrėją, visiškai skirtingą nuo visų kitų (Homero ir Hesiodo) sukurtų dievų, nes pastarieji turi žmogiškų silpnybių (Ilijada: II/204, IX/445, XVIII/483, XX/8; Odiseja IX/410). Tokie dievai negali suteikti nei atpirkimo, nei palaimos. Tačiau minėtas Homero Dievas yra Senojo Testamento pranašų Dievas (Gen. 1,1-28; Izaijas: 42, 1-10; 45,14-21).

Vergilijus (70-19 pr. Kr.) yra seniausios kalėdinės giesmės auto-

rius, sukurtos tarp 42 ir 39 prieš Kristų. Toje giesmėje jis apdainuoja labai panašiai "kaip jau kitų parašyta" (Senajame Testamente), prasi-
dėsiantį aukso amžių, jau lyg ir užgimusių šventą ir dievišką Vaikelį, kuris bus taikos pasaulio, naujos eros Viešpats, visi žemynai ir dangus regės džiaugsis būsimame amžiuje, o to Vaikelio Tėvas yra nuostabaus pasaulio sukūrėjas (IV Bukolika; Enejidė: VI/45, 719-725 ir 735; plg. dar Izaiją loc. cit.)

Iš senovės pagonių filosofų šiuo atveju yra reikšmingiausias Platonas (428/27 - 348/47) pr. Kr.). Jis tiesiog Mozės ir kitų pranašų išmintimi kalba apie Žodžio atėjimą iš dangaus, apie Jo kančią, mirtį ir iš numirusių priskėlimą. Jis užsime-
na pagal "Senąją Tradiciją" (Senąjį Testamentą) net apie Triasmenį Kūrėją. Tas Kūrėjas esąs "visų dalykų Kūrėjas", "visokio gėrio aukščiausioji priežastis, veikianti trejopo būdžio kūrybingumu (Timėjas; laiškas Erastui ir Coriscui (Koriskui); Faidonas: 75d, 10le; Respublika: II., p.5; III., p.17; X., p.615). Platonas net savo idėjų teorijos mokslui gavo pagrindinę idėją iš tos Tradicijos, kurioje pasakyta, kad Dievui šventovė turi būti pastatyta pagal tobulos formos idėją arba pavaizdą (Platonas: 10c. cit.; Išėj. (Exod./XXV., 1-9, 31-40). Vengdamas politeistų įtarimo ir nemalonės dėl tos, anot Platono, Tradicijos vartojimo, jis dažniausiai aiškina Dievą kaip Demurgą, pasaulio Statytoją, Ziedėją. Dar atsargesnis dėl tokio politeistų įtarimo ir jų nemalonės Senojo Testamento pranašų atžvilgiu buvo Platono autoritetas -- Homeras. Kadangi tame Testamente žaltčiai, velniai ir šiaip nelabieji yra vyriškos giminės, tai Homeras sukuria moteriškos giminės nelabą (angl. vadinamą "the goddess Atė"; plg. Ilijada XIX/126).

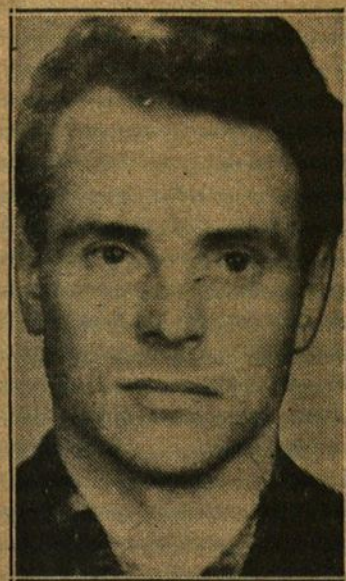
Tai keletas būdingų pavyzdžių, neturint čia galimybės užsiminti apie pagoniškos senovės kitų tautų dainius ir išminčius, laukusius Išganytojo, kaip tai pranašų visokių būdais skelbta. O tie pranašai buvo Dievo pašaukti ne tik iš Izraelio, bet ir iš kitų tautų (patriarchas Jobas, pagoniškas pranašas Balaamas). Patriarchas Juozapas buvo Dievo siųstas pas egiptiečius, pranašas Jona -- pas nīviečius, pranašas Danielis -- pas babilonie-

PAMINKLAS SIMONUI KUDIRKAI

JURGIS GLAUDA

rašuose kuterio Vigilant vardą. Visame pasaulyje, kiekviename susitikime su kitais Vigilant var-
das dėstys jo komandos ir įgulos menkumą, gerojo samarijiečio (amžinos evangelinės pasakėsios) parodiją, niekšybę ir bukaprotę.

Vigilant pavadinimas turi būti

Lietuvių tautos kankinys SIMAS KUDIRKA, kuris į savo užrašų knygutę buvo įrašęs "Žmogus gimęs urve, negali su-
prasti, kas yra laisvė. Už laisvę verta mirti".

nutrintas nuo kuterio bortų ir naujas, kančia švytintis vardas SIMONAS KUDIRKA turi būti įrašytas, kaip naujas ir prasmingas vardas.

Mes visi ir mums pritarę ame-

rikiečiai privalome reikalausti, kad šiam lemtingam kuteriui, kuris suvaidino lūžtančios bangos smūgį šimtams milijonų gerųjų amerikiečių ir būtytuteit-
tas aukos vardas. Tuo reikala-
tenka rašyti tūkstančius ir tūkstančius laiškus Transportacijos Departamentui ir pačiam Prezidentui Nixonui. Tai ypač skubus svarbu dabar, kada įvykis dar nėra pasinėgęs istorijon.

Simas Kudirka jau yra istorinė asmenybė. Kaip ir kitur, Amerikoje netgi madinga daugelį objektų vadinti pagal asmenvardžius. Garsieji Victory tipo laivai, visi nešiojo žuvusiųjų herojų vardus. Stambieji laivai, lėktuvnešiai, turi žymenybių vardus.

Masinė kampanija, reikalaujanti Vigilant kuteriui suteikti Simono Kudirkos vardą ne-
likty be pasekmių. Tik kiekvienas privalo to siekti, reikalau-
ti, rašyti ir raginti rašyti.

Tada, taip pat, bus įsteigta Pakrantės sargybų apygardoje prie Gay Head įlankos nauja tradicija. Tai bus lapkričio 23 dienos gedulas. Tą gedulo dieną apygardos komandinis laivas privalės nuleisti vainiką į įlan-
kos bangas, toje vietoje, kur Simas Kudirka buvo išduotas į bu-
delių rankas.

Pradėkime tą kampaniją šiandieną, rašydami ir ragindami rašyti. Tai bus paminklas Simui Kudirkai. Atgailaujanti Amerika ir apmaudu sustingę lietuviai negali nepastatyti skaudžios istoriniam įvykiui paminklo prie Gay Head įlankos, kur suklestėjo ir žuvo Simo skrydis į lais-
vę.

ŠIS BEI TAS

● Kalėdos ir N. Metai -- dvasinio atsinaujinimo valanda. Užskleisti praieitų metų kupinus puslapius ir vėl -- viliesi ateinant dar ko geresnio, šviesesnio. O rytojus daug ir nuo mūsų pačių priklauso: arba pasiduodame silpnėm bei klaidom ir žlungame žemyn, arba protingom pastangom veržiamės į šviesą. Kalėdų prasmė lenkia žmogų link kilnumo, traukia į dvasinius džiaugsmus. Kristus gimė skurdžio paprastų piemenų aplinkoj, tai mums yra gairė -- ne medžiaginės gerovės, o dvasinės vertybės yra žmogaus tikslas. Tad N. Metų angoje pirmoji žvaigždė -- siekti tikresnio gėrio, ne medžiaginių malonumų gausos.

● Simo Kudirkos žygis ir kančia, jo laisvės meilė ir mirtinas heroizmas kaip tik dabar atverė dieviškos žmogaus sielos šaltinius. Pabudino mus iš snaudulio, iš tautinio išstijimo, iš siauro egoizmo kiuto. Brolio Lietuvio kraujo auka ir 20 a. budelių žvėriškumas sudrebino visą pasaulį. Tas skaudžiai prasmingas momentas tenelieka mums tik trumpu liepsnos švytėjimu -- teisingas platin kaitria ugnim, kuri negestų ligi bus užkurtas Lietuvai laisvės aukuras. Šios valandos didžioji pareiga -- pasijusti tautos ambasadoriais svetur. Visi aliai vienas palatykim ir plėskim šį pasaulio opinijos įsisidūvimą: smerkti žmogaus žudytojus bolševikus, telkti kovą prieš juos ir visais būdais siekti užgrobtų tautų visuotinio išvadavimo iš vergijos.

● Negana vieg žiūrėti į savo veiksmus politikus, bet kiekvienas teranda priemones, kaip S.K. žygio idėjai neleisti užgesti: su kaimynais ir bendradarbiais kalbėti, rašyti laiškus atstovams ir senatoriams, angliškai spaudai ir Balt. Rūmams, uoliai dalyvauti demonstracijose. Visi pakilkime, nes -- likiminė valanda guls ant mūsų sąžinės!

● Apsimąstytina savyje: ar neįuovom pasidavę pagundai pamažu užmirti komunistų žvėriškumą? Ar nebandėme jau tiesti ranką bičiulystei su budeliu, kurio delnas kruvinas brolių lietuvių krauju? O Maskvos taktika klatingai gudri: viešai šaukia taikos ir žmoniškumo, į akis šypsos ir melle šildo, o pasalom į nugarą durklą smeigia. Tad stiprinkime savo kiemą: ar nuosirdžiai veikdame savo draugijoje ir esame vieningi, ar remiame savus Fondus, ar nešykštine Balfui? Ar gana įdedam širdies į jam, kartos ugdymą, ar gausiai renkamės į mokyklų parengimus? Ar stropiai skaitome savą spaudą? Dabar reikia ypač budėti, daugiau išmanyti, tad -- užsisakyti dar po vieną laikraštį. Kas diena sau tartinas įžadas -- tenudžius dešinė, jei brolio kančią užmirsčia!

● Jaunimas jautriai pakilo veiklumu ir atsiliepė į nežmonišką skriaudą broliui, ir tenebus tai laikinė kibirkštis -- būtina nuosekliai tolyn kurstyti tą dvasios išbudimo liepsną! Simo K. kančia ir gyvybės auka teudėga visus mūsų jaunuolius pastoviam idealizmui ir -- veržiesnėm pastangom kovoti dėl Lietuvos laisvės. Sąžinėse įsivadėtina grynai mylėti savo tautybę, geriau išmokyti savo kalbą ir ją tarpusavy visada vartoti. Ypač mokyto jaunimo pareiga -- dvasinį potencialą skirti ir savo tautai!

● Simas K. atnešė įsidėmėtinų žinių. Pirmą, sugrįžė kai kieno skelbtą mitą, esą bolševizme išaugęs ir laisvos Lietuvos nepatyręs jaunimas jau apsiranta ten ir kitokių laisvių nepasigenda. O pama-
tėm dabar, kad dori jaunuoliai nemažiau piktinasi Maskvos priespauda ir ilgisi laisvės, net gyvybė dėl jos rizikuoja. Antras mitas, mums vis silnytas ryšio mezgėjų su okupantu -- kad komunizmas švelnėja, darosi toleruotinas. O tai tuščia viltis: Maskvos pabaisa tebėra tas pat ryklys, šlykščiai žudąs žmones ir tautas, nes jo prigimtyje -- principuose yra antihumanizmas. Jis negali pasikeisti. Trečia. Gal dabar supras mūsų jaunimas, kad visai teisingai vyresn. karta, bolševizmą patyrusi praktikoje -- per 30 metų nelaukia juo baisėtis ir mirtinai jo purtos, smerkia, kovoja su juo be kompromisų. Tą baisią tikrovę paliudijo mums ir Simas Kudirka.

● Taip tad Kalėdos ir N. Metai teatneša mums visiems dvasinį atsinaujinimą. O ypač jaunimui, kuris jautrus idealams, teisingieji širdin naujas įsipareigojimas -- neleisti užgesti pasauly tam laisvės ir žmoniškumo žibintui, kurį tokiu skaudžiu heroizmu ligi Amerikos krantų iš Lietuvos atnešė Simas Kudirka! Kad daugiau visoje žemioje -- o ypatingai mūsų tėvynėje -- nebūtų vykdomi tokie bestiališki veiksmai, kokius viešumai parodė Maskvos atstovai Vigilant laive...

Visiems bendradarbiams,
talkininkams ir mieliems
skaitytojams geriausių Šv.
Kalėdų švenčių.

DIRVA

Antibendruomeniškumo bendruomenininkų beiėškant (5)

Dr. A. Butkus

JAUNIMO TARPORGANIZACINĖ VEIKLA

JAUNIMUI IDEOLOGI-
NIUOSE SKIRTUMUOSE
NEBESUSIGAUDANT

1969 spalio 9 Tėviškės Žiburių vedamajam ebuvo nagrinėjamas klausimas -- ar skaldomas jaunimas. Tame pat laikraštyje 1970 vasario 5d. J. Karpis nusiskundžia, kad TŽ vietoje atsakymo i susiskaldymą spėliojo tik iš kur toks klausimas kyla, kas jį kelia. Vietoje problemos nagrinėjimo buvo imtasi idealizuoti dabartinę jaunimo visuomeninę auklėjimo praktiką.

Mūsų jauniausias prieauglis, rašo J.K. turi dvi visai skirtingo pobūdžio visuomenines organizacijas -- skautus ir ateitininkus. Skautai yra tarptautinė organizacija, kurios siekliai yra paremti žmogiškosios prigimties reikalavimams, paliekant visai nuošaliai filosofines teorijas, srovines ideologijas ir politines doktrinas.

Prieš skautų organizacijos atsiradimą buvo stipriai įsigyvenęs srovinis jaunimo auklėjimas (Lietuvoje?) rašo J.K. kuris skaldė i srovines grupes, politines partijas ir kitokius doktrininius vienetus. Visai neatsižvelgiant i tai, kad tos filosofinės ar gyvenimo teorijos bei ideologijos griežtai viena kitai prieštarauja, bet jos visos pajėgė ir pajėgia telkti pasekėjų junginius.

Ateitininkų organizacija, teigia J.K. priklauso srovinės veiklos orbitai. Ateitininkai savo narių auklėja ne vien tik katalikiškoje religijoje, bet ir krikščioniškoje srovių ideologinėje ir filosofinėje dvasioje, kuri, kaip ir visos kitos, siekia pirmavimo. Tuo tarpu kaip gyvenime vis labiau stiprėja ir ateityje stiprės pasipriešinimas bet kokiems dominavimams. Na, teigia J.K. ši-

toje vietoje pasireiškia toji trintis tarp skautų ir ateitininkų.

Tokiu atveju, teigia autorius, kažin ar nebuvo anais laikais teisingai suprastas šis reikalas ir sustabdytas moksleivijos srovių organizacijų veikimas. Tik ateitininkai tada pasiliko veikti viešojo slaptumoje ir išeivijoje tebeveikia. Vien dėl to, skundžiasi J.K., pasidaro nebeįtikinantis motyvas, kad šiandieną ateitininkų organizacijos buvimas duoda jaunimui pasirinkimą ideologinėje veikloje. Tėra tik vienas kelias, kuris veda i ateitininkų gretas. Iš viso jaunimas (moksleiviai) dažniausiai atsiduria eilėse tos organizacijos, kuri yra labiausiai artima jų tėvų pažiūroms. Taigi, ne jaunimas pasirenka organizaciją, bet jiems parenka jų tėvai. Tai jau nebėra laisvas organizacijos pasirinkimas, bet tradicinis ideologinės ištikimybės per-

davimas iš kartos į kartą. O toks ideologinės ištikimybės perdavimas yra jaunimo skaldymas pagal senimo susiskaldymą.

Šių metų spalio mėn. Aiduose J.G. aprašydama Ateitininkų VIII-tąjį kongresą Chicagoje ir darydamas pokongresines išvadas taip samprotauja: "Jaunimas yra greit prarandama privilegija. Buvo pasigendama jaunųjų intelektualinių pajėgų. Neteisinga būtų iš to daryti išvadą, kad ateitininkai jau ima stokoti intelektualinio prieauglio. Jo yra. Tik nereikia jo ignoruoti. O kad yra pavojus tokiai tendencijai rodo kad ir šio pavasario LB organizuotasis jaunimo simpoziumas: kai kitos organizacijos i šį simpoziumą pasiuntė galvas", tai studentai ateitininkai tedelegavo "narius", nebelaikydami nariais tų, kurie toliau tęsia studijas. Užtat ir nebuvo nuostabu, kad tame

BRANGŪS LIETUVIAI!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, susirinkęs i 1970 metų Seimo sesiją Chicagoje, sveikina visą lietuvių tautą artėjančių Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga.

Prieš du tūkstančius metų paskelbtos taikos ir ramybės šiandien neturi mūsų Tėvynė Lietuva, tapusi komunistinės Sovietų Rusijos imperikalizmo auka. Tačiau mes tikime, kad laisvės ir žmoniškumo idėjos sugriauš ir mūsų tautos vergėjų imperiją, kaip kad jos yra praeityje sužlugdžiusios visus kitus prievarta ir smurtu paremtus režimus.

Šiais metais lietuvių tautą sukrėtę įvykiai te sustiprina mummyse brolišką tarpusavio meilę ir tegaivina tikėjimą,

kad mūsų tauta laisvę brangina daugiau negu visą kitą. Tegu tie įvykiai įkvepia mums dvasių ir pasiryžimą kovai, kad greičiau išauštų laisvės aušra mūsų brangiai Lietuvai.

Tegu ateinantieji metai atneša mūsų tautai giedresnių dienų ir tesutrupina Lietuvos kelią i nepriklausomą gyvenimą.

Linkime visiems lietuviams, tiek gyvenantiems okupuotoje Tėvynėje, tiek ir išeivijoje, dvasinės stiprybės ir asmeninės laimės. Telaimina Aukščiausias mūsų pastangas ir žygius, besiekiant Lietuvai laisvės.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

simpoziume jaunimo vardu buvo deklaruota ir tokia išvada: ideologiniai skirtumai nebeturi reikšmės, nes visų mūsų jaunimo organizacijų ideologija yra ta pati" (Mano pabraukta A.B.). Sun. ku sutikti su J.G. teigimu, kad vien dėl ateitininkijos "galvų" nedalyvavimo jaunimo simpoziumo dalyviai šitaip pasisakė ideologiniu jaunimo organizacijų atžvilgiu. Ar nebūtų tiksliau gerai išsiskaityti ir išsąmoninti J. Karpio ir kitų pareiškimus ir pradėti nors palengva suprasti, kad jaunimui išties yra būtina nusiesti savus vieškelius ir kad jiems neįmanoma vien eiti senelių pramintais takais...

Mus visiškai nestebina Audronės Kubiliūtės, JAV LB CV narės jaunimui, pareiškimas: "Politinės ir ideologinės organizacijos kai kuriems iš jaunųjų prarado savo reikšmę ir efektyvumą. Vieni pasirodė daugiau linkę burtis i vadinamas "interesus" grupes, kiti visiškai iš lietuviškos veiklos pasitraukė, nerasdami savitos jaunimo organizacijose. Tarporganizacinei ir tarpkartinei spragai vis didėjant, LB turėtų apjungti jaunimą LB rėmuose". Čia jaunimui turėtų būti sudarytos sąlygos nevaržomai dirbti, susidaryti prasmingą dialogą su vyresniąja karta ir dirbti konkrečius LB darbus. Tam tikslui reikėtų skubiai steigti LB Jaunimo sekcijas visose didesnėse lietuvių kolonijose.

Šių metų spalio 16 Dirvoje diskutavome jaunimo kongresą ir "svetimų daržų pamidorus". Tuoj po to Dirvoje pasirodė idomus N. Jauniaus straipsnis jaunimo kongreso reikalu. Prisipažinsim, kad savo straipsniu apie "pamidorus" tikėjomės sukelti gyvas diskusijas spaudoje. Tiesa, gavome gana daug komentarų privačiai, bet deja jokio, tiesioginio atsiliepimo spaudoje. Ma-

J. GRAUDA

Kalėdų rytas Vilniuje

Taip jau yra, kad dabartinės eros lietuviai sudaro tris kategorijas. Viena kategorija yra pažangieji. Tai tie, kurie puoselėja savyje klasinę sąmonę. Antri yra puspažangiai. Tai tie, kurie kiekviename lietuvyje komuniste mato slapta Konradą Valenrodą. Trečiai gi atžagareiviai. Tai tie, kurie vis galvoja, kad reikia kaktomušom kautis dėl Lietuvos Nepriklausomybės.

Bet i sovietinę ir socialistinę Lietuvą važiuoja visi, ir pažangieji, ir puspažangiai, ir atžagareiviai. Bepigu važiuoti, jeigu dėdė Samas doleriais prikišo kišenes.

Visi važiuoja, bet nevsi mato tą pat. Kaip ir taisyklė: pažangieji mato daugiausiai. Puspažangiai per pus. O atžagareiviams užtenka ir Neringos viešbučio keturių sienų. Ten jie ir pasimato su giminėmis, kurių nematė jau ketvirtą šimtmečio.

Atsitiko gi, kad vienas atžagareivis, vardu, sakysim, Anupras, pakliuvo i pažangiųjų būrį (gal Raskauskas ką buvo sumaišęs) ir pažangiųjų būrį jį nuskraidino i Maskvą, o iš Maskvos jau ir i Vilnių.

Čia jau ir dienotvarkė buvo paskirta pažangiųjų receptu. Buvo kaip tik gruodžio dvidešimt penktoji, eilinė darbo diena socializmo kraštuose. Gatvės pilnos besukbančių i darbą. Diena vėjuota ir šalta. Už savaitės jau ir Naujųjų metų šventė, kada mokyklas atlanko Senis Šaltis, importuotas iš Maskvos.

Mūsų ekskursantams pranešė, kad grupė pradės Vilniaus ižymybių lankymą nuo Kazimiero bažnyčios. Yra tokia sena, barokinė bažnyčia Vilniuje, pastatyta prieš trejetą šimtmečių.

Bene eisimė bernelių mišių, -- nusijuokė vienas iš ekskursantų.

Bet Anupras buvo patenkintas. Bus neužmirštama proga ir Vilniuje, ir Kalėdų rytą, atlikti religinę praktiką. Be abejo, jis manė, komunistai nori įrodyti, kad pagal stalininę konstituciją religiją galima laisvai ir be baimės praktikuoti.

Visą grupę Inturisto autobusiukas nuvežė i Kazimiero bažnyčią.

Čia pradėjo dėtis Anuprui nesuprantami dyvai. Bažnyčia nebuvo kurenama, todėl vyrai tėjo vidun nenusiimdami kepurų. Čia jau buvo ir daugiau publikos. Visi laisvai vaikščiojo, besidairydami i sienas, i pasienius. Bene, čia jau nauja Vatikano reforma, pagalvojo mūsų atžagareivis Anupras. Kai kiti buvo su kepurėmis, ir jam nebuvo patogu savo kepurę numauti.

Jie, pagaliau, susėdo klaupuose; prieš juos buvo seno ir labai išblukusio aukso altorius. Prie kiekvieno bareljefo, prie kiekvienos statulos, prie kiekvieno angelo, buvo rūpestingai parištos aiškinamosios kortelės. Vieną Anupras suskubo pagauti akimis. Tai ta, kuri buvo ant Betliejaus prakartėlės. Kortelė aiškino: per idilišką tvartelio vaizdą, klerikalai stengėsi sukelti simpatijų, jų skelbiamam mitui.

Anupras nesusivokė, ką besuprasti, kai i amboną pakilo bažnyčios gidas, ir pasakė:

-- Sveiki atvykę Amerikos lietuviai. Kaip matote, dabar kulto namai tarnauja liaudies smegenų skaidrinimui. Kulto namai dabar yra geras įrankis darbo liaudžiai suprasti, kaip ji buvo mulkinama prietarių ir raganavimo gadynėje.

Gidas kalbėjo gražia lietuvių kalba, su visomis dvibalsėmis. -- Štai matote, tą prakartėlę, kurią netgi priderino lietuviškam skoniui, kad apdumtų darbo valstietį.

Jis dar kalbėjo apie evoliucijos teoriją, apie Darviną ir bezdžionžmogį. Kad ir prakartėlės kūrėklis yra revoliucija, paversta mitu.

-- Taip, taip -- pritariamai linkčiojo galvomis grupė.

-- Tai man darbo liaudies šalis, -- pasakė vienas pažangus senelis, tai man ne Amerikas, kur varu varo i bažnyčias.

-- Pas mus laisvė tikėti, ir laisvė ateistinei propagandai, -- sutiko gidas.

-- Tai kur čia mes esame? -- tykia ir atsargiai, paklausė Anupras pažangaus senelio.

-- Kur? -- nustebė pažangus senelis. -- Ateistiniame muziejuje. Čia pirma mus atvežė, norėdami parodyti, kaip laisvai tvarkosi darbo liaudies išlaisvinta iš imperialistų Lietuva.

nydami, kad klausimas pakankamai aktualus, prie jo sugrįšime sekančiuose Dirvos puslapiuose. Gi trečias ir ketvirtas mūsų bandymas ieškoti antibendruome-

niškumo bendruomenininkų sudarys lyg ir foną prasmingesnėm ir atviresnėm diskusijom jaunimo kongreso klausimu.

(Bus daugiau)

Iš kelionių po Vespučio žemes (3)

Jonas Pranas Palukaitis

Smėlis užpustė, legendos užklostė...

Leon buvo likęs be titulo, be darbo ir be priemonių šeimai pasiekti. Jis išispraudė vienintelėn spragon: užsirašė eiliniu kareiviu i Diazo ekspedicinį būrį.

Miquelis Diazas Borikveną neilgai valdė. Ovan do savo ataskaitoje taip išgyrė Ponce de Leon sugėbėjimus, kad karaliaus dvaras jį tuoj pat paskyrė salos gubernatorium. Su titulu bei pareigomis i jo rankas nukrito ir sunkus Diazo viešpatavimo palikimas.

Ponce de Leon ekspedicijų laikais santykiai su salos indėnais buvo labai draugiški. Pradėjęs salos kolonizavimą, jis samdė indėnus įvairiems darbams, mokėdamas jiems vienokią ar kitokią atlyginimą -- gal spalvotus karoliukus, gal kitoki atliekalą, bet indėnai buvo patenkinti ir laimingi. Diego Kolumbas ir Miguel Diazas tą tvarką panaikino, varydami indėnus dirbti už dyką, paprasčiau kalbant, įvesdami vergiją. Indėnai sukilo. Naujajam gubernatoriui teko sukilimą malsinti, ir egzekuciniai būriai tai vykdė anais laikais ispanams įprastu žiaurumu.

Tuo tarpu Diego nedelsdamas užvedė naują bylą, reikalaujamas atitaisyti skriaudą. Jis teigė, kad jam, Vakarų Indijų atradėjų sūnui, ipėdininkystės teisėmis priklausys ir visų tėvo atrastųjų žemių valdymas -- iš tikrųjų ne tiek pats valdymas jam rūpėjo, kiek turtų dalis, nurodyta tėvui duotajame patente. Turtų atradimams naujosiose žemėse gaušėjant, jis prasižybinėjo kelias dešimtis metų, iki

pat amžiaus galo, ir teismai jo pretenzijas visuotinai patenkino tada, kai jam jau nebuvo nei šilta, nei šalta -- po jo mirties. Bet Borikveno byla buvo išspręsta labai greitai -- sala atiduota Kolumbo sūnui.

Išstūmęs Ponce de Leon, Diego paskubėjo sušvelninti santykius su ką tik numalšintais indėnais: atšaukė vergiją. Taip jis indėnų akyse liko šventuoju, o ištūmėsi -- nelabuoju.

Salai liko tik Ponce de Leon duotas Turtingo Uosto -- Puerto Rico vardas su vienoje pakrantėje nebaigtais statyti gubernatoriaus rūmais ir fortifikacijomis, kurių pirmieji -- Casa Blanca baigti 1584, o fortifikacijos tik 1771 metais. Kristofo Kolumbo paliktasis San Juan vardas susigūžė miestam tarp fortifikacijų, ir tas miestas yra seniausia JAV teritorijos nuolatinė gyvenvietė, maždaug penkiom dešimt metų vyresnė už šventą Augustiną.

Nuo čia prasideda tikroji Floridos atradimo kelionė. Moraliskai sugniuždytas ir likęs be pajamų, Ponce de Leon tematė tik vieną išeitį susirasti naujų žemių, kurias gautų valdyti ir kolonizuoti. Jis kreipėsi i karalių leidimo ekspedicijai. Diego Kolumbas vėl kišo koją, bet karaliaus dvare sėdįs dėdė Bartolomėjus Kolumbas sugalvojo sutesnį pasiūlymą: tegul sau plaukia, bet savo lėšomis. Greičiausiai jis tikėjo, kad Ponce de Leon nepajėgs ekspedicijos suorganizuoti. 1512 vasario 23 patentas buvo išduotas, bet jį vis dėlto pasirašė ne karalius, o Palencijos vyskupas. Jame nurodyta, kad karaliui

priklausys penktadalis atrasimų turtų ir aukso. Tuo pagrindu vėliau bus duodami patentai ekspedicijoms i Naująją Meksiką ir Kaliforniją.

Sugraibė Ponce de Leon tris kirvarpų baigiamus graužti burlaivius maždaug tokio dydžio, kokius šiais laikais naudoja pakrančių žvejai: stiebai ilgesni, nei pats laivas. Surankiojo igulą -- maždaug tokį būrį jūrininkų ir kareivių, kiek prieš keletą metų buvo paėmęs sąsauriui i Borikveną perplaukti: vieną burlaivį dabar užpildė 13 vyrų, kituose po porą dešimčių. Pasikrovė vandens maišų ir malkų, sūdytų lašinių ir miltų, įsivarė vienam 11 karvių ir šešias melžiamas ožkas.

Kovo 3 naktį visai igulai atlikus išpažintį išklausius mišias, i stiebų gūžtas įsliuogę žvalgai papūtė trimitus ir garsiai išrėkė maldas: girgždėjo virvės, kilo burės, didžiulėse smėlio dėžėse ant denių vergai kūrė laužus po viralo katilais -- vėjas nešė i šalį dūmus, tempė bures -- ekspedicijai iš Puerto Rico pajudėjo. Neišlydėjo jos didelės minios, nes laisvųjų miesčionių ten dar nebuvo, o valdininkai vengė sutepti savo lojalumą vicekaraliui Kolumbui. O gal nuoširdžiai ne vieno mintyse pasivaideno figūra, kurią po daugel metų išreikš Don Kichoto vardas, nes tuo metu dar nei išmoningasis La Manchos riteris, nei jo gimdytojas Cervantes de Saavedra nebuvo gimę.

Laivai slinko šiaurės vakarų kryptimi. Gal po poros savaitių, pasiekus Bahamų, arba Lukajų, salą, ties San Salvadoru vilkstinė sustojo, ir mažiausias laivas buvo pasiūstas i Benini, arba Bimini, salą paimti indėnų, kurie galėtų būti naudingi geografinei orientacijai. Čia miršta pati romantiškiausiaji legendos dalis: Ponce de Leon neplaukė jaunystės šaltinio ieškoti.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI CHICAGOJE

Lietuvių Tautiniai Namai, Chicagoje Marquette Parke (7108 South Rockwell Ave.) atidarė savo būstinę. Jos patalpas gaufima skirti į tris dalis. Pirmoji -- nedidelis kambarys, talpinantis trejetą raštinės stalių ir naudojamas LTN biurui, o taip pat mažesnių grupių-valdybų posėdžiams. Antroji dalis -- salė galinti talpinti susirinkimams apie 120 žmonių, o socialiniams subvymams, atseit, sodinant prie stalių -- apie 90 asmenų. Abu šie kambariai jauturi baldus ir kitą apstatymą. Kaip lygiai ir trečioji būstinės dalis -- virtuvė, jau aprūpinta reikalingomis priemonėmis ir indais. Norintieji patalpomis pasinaudoti prašomi tartis su LTN vald. nariu C. Modestu (tel. 434-0351).

Būstinės atidarymas įvyko š.m. lapkričio 28-29 d.d. Buvo išstatyti architekto Erdv. Masiulio paruoštieji LTN projekto eskizai ir jų variacijos. Besidomintiems tuo projektu ar kuria jo detaile, paaiškinimus teikė čia pat buvęs projekto autorius arba inž. J. Jurkūnas, LTN pirmininkas.

Ant kitų būstinės sienų gražiai, tarytum meno galerijoje, buvo iškabinti Severinos Blinstrubaitės-Juškienės tapy-

bos darbai, 25 paveikslai. Jų temos -- natūrmortai, gėlės, portretai, gamtos vaizdai -- viliojo LTN svečių akis ir sudarė dažnam būrely pokalbio temas.

Popiečio metu (XI.28) būstinėje S. Adomaitienė, buvo Vilniaus operos solistė, skaitė paskaitą, kurioje nusakė Lietuvos operos steigimosi laikmetį, nuotakas bei organizatorius. O taip pat prelegentė paryškino operos nueitąjį kelią, teatro, muzikos, dainos meno sampratos ugdytme bei pačių menininkų paruošime. Prelegentė aptarė kokią reikšmę kultūriniu požiūriu mūsų opera turėjo Lietuvai ir lietuviams pačioje Lietuvoje ir už jos sienų atsidūrusiems.

Paskaitą dėmesingai klausė apie 50 asmenų. Jų skaičiuje keletas buv. operos darbuotojų: Alė Kalvaitytė, Ant. Sprindys, Simas Vėlbas ir kt. Po paskaitos A. Sprindys, operos sukaččiai minėti komiteto vardu, visus dalyvius pakvietė dalyvauti akademijoje, kuri ruošlama 1971 m. sausio 30 ir 31 d.d. Jaunimo Namuose, Chicagoje.

Būstinėje įvyko informacinis LTN narių susirinkimas. Jį vedė vald. pirm. J. Jurkūnas. Susikaupimo minutėj pagerbti neseniai mirusieji nariai: LTN direkto-

rių tarybos vicepirmininkas dr. Juozas Dauras ir narys Balys Pupalaigis.

Valdybos pranešime painformuota apie LTN materialinį stovį šią dieną. Palietęs narių ir visuomenės informavimo klausimą, teikiant jiems svarbesnes žinias per LTN biuletinį, leidžiamą kas 3-4 mėnesiai, pirmininkas J. Jurkūnas nupasakojo pačios LTN būstinės organizavimo eigą, josios talkininkus ir rėmėjus.

Būstinės nuomai ir josios remontui, kaip ir įrengimui (baldams, indams ir t.t.) nenaudotas ir ateity nebus naudojamas pagrindinis LTN kapitalas. Šiuo metu verstasi su nemaža valdybos, kai kurių narių ir direktorių darbo talka, o taip pat su jų specialiai būstinės reikalams įmokėjimais - aukomis arpa skolomis. Išskirtinapadėka už talką pareiškė B. Juškui ir A. Augaičiui.

Ryškinant dažnam rūpimą klausimą, kada numatoma LTN statyba, vald. pirmininkas dėstė: "Su Jūsų visų didele talka, iki ateinančio pavasario padidinus kapitalą daugiau negu dvi gubai, bus galima paruošti pilną namų projektą ir prakasti pamatus!"

Toliau kalbėjo: "Asmeninis santykiavimas ir aiškinimasis duoda geriausias pasėkas. Valdyba ir numatomas padidintas talkininkų būrelis, kaip lygiai ir informacinis štabas, dirbs ir toliau, telks naujus narius, kels kapitalą. Šiam reikalui mums daug padės naujoji bazė-būstinė. Bet būkite LTN talkininkais visil Veskite mums naujus narius kiekvienas.

Susirinkimą baigiant visi jo dalyviai buvo pakviesti lietuviško skonio vakarienei. Kavos metu pradėjo reikštis viens po kito balsai, norintieji įsijungti į LTN narius. Jiems nenorėjo nusileisti eilė senų narių, didindami jau turimus įnašus. Taip susidarė 11 naujų narių ir 7 padidino savo įnašus.

Eilė narių ir svečių skyrė specialias aukas LTN būstinei išlaikyti. Šioje grupėje su šimtaine išėjo Dr. S. Biežis, mažesnė sumom -- dr. J. Bartkus, J. Šulaitis ir kt.

Visi vakarienės dalyviai reiškė padėkas ir pagyrimą už skanų maistą ir rūpestingą aptarnavimą mielosioms šeiminkėms -- L. Žvynienei, Paulienei ir kt.

(m.v.)

EAST ST. LOUIS LIETUVIAI

ALT S-gos East St. Louis Apylinkės skyriaus visuotinas narių susirinkimas paskutiniame susirinkime išrinko naują valdybą 1971-miems metams. Skyriaus valdybos pirmininku buvo išrinkas Vladas Tervydis, be to valdybon įėjo: inž. Jonas Gumbelevičius, Bronius Tiškus, Aleksas Goberis, Romas Gintautas ir revizijos komisijon -- Agota Tiškuvienė, Meta Kikutienė ir Luja.

Visuotinas narių susirinkimas buvusios valdybos pirmininko ir kitų valdybos narių metinius pranešimus, kurie buvo priimti ir aptarė ateities veiklos gaires. Skyriaus praeitų metų žymiausias žygdarbis buvo suorganizavimas paramos \$1000,00 sumoje, kad būtų išleista St. Rūkienės Sibiro išgyvenimo ir kančių prisiminimų antroji dalis "Grįžimas į Laisvę". Ta knyga yra tūkstančių lietuvių tremtinių Sibire ver-

Romo Kasparo pieštas plakatėlis Simo Kudirkos atminimui.

gijos ir kančių epopėja ir visi nariai pasisakė, kad šis p. St. Rūkienės perteikimas neįsivaizduojamų išgyvenimų visiems geroms valios žmonėms yra giliai įsmingantis širdin ir šaukiantis balsas liudininko visai žmonijai apie sužvėrėjusį ir nežmoniškiausią režimą tironijos -- tokios rafinuotos tironijos, kurios aukų skaičius pralenkia visas žinomas tironijas istorijoje.

PARAMA BRAZINSKAMS

Romui Izdūnui pasiūlius, skyriaus nariai sudėjo \$95,00 Brazinskių bylos reikalams ir nutarė persiųsti ALT, kuris koordinuoja visokeriopą veiklą dėl Brazinskių laisvės užtikrinimo.

LB APYLINKĖS DERLIAUS VAKARAS

Kas metai Lietuvių Bendruomenės apylinkė praveda derliaus vakarą. Toks vakaras buvo prarastas ir šiais metais, nors pakitėjusios miesto gyvenimo sąlygos, tokius vakarus verčia prarasti dienos metu, bet ir šiais metais lietuviai tos tradicijos neatsisakė. Gauta pilną paskirstę sekančiai: Balfui -- \$50,00, Vasario 16-tos gimnazijai \$50,00, United Baltic Appeal \$10,00, Lietuvių Bendruo-

menės Apygardai \$25,00, Brazinskių bylos reikalui \$30,00 ir spaudai paremti: Draugui, Naujienoms ir Dirvai po \$10,00. Jonas ir Veronika Dubickai įstojo į Lietuvių Fondą nariais įnešdami \$100,00 (B)

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

LIETUVOS KANKINIŲ
PAMINKLAS šv. Petro Bazilikoje, Romoje kalbės pasauliui ilgus amžius.

Aukodami šiam paminklui palikime ateičiai jo kūrėjų tarpe savo ir savųjų vardus.

Laiko liko nedaug, ši progą niekad nepasikartos.

Aukas siųskite: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND, 2701 W. 68 St., Chicago, Ill. 60629.

Vilniaus stogai žiemą.

NESAVANORIŠKA KELIONĖ Į SIBIRĄ

ANDREI AMALRIK

GYVENIMAS KOLCHOZE

(8)

Visus "parazitus", kuriuos sutikau Sibire, būtų galima suskirstyti į keturias grupes. Pirmajai, pačiai svarbiausiai, priklauso "parazitai girtuokliai". Tai chroniški alkoholikai, nepajėgūs dirbti ir deportacijoje jie dar daugiau geria. Antrai grupei priklauso "parazitai darbininkai", tai žmonės, kurie nieko bendro neturi su "parazitais". Tai pats darbingiausias elementas, kaip staliai, mūrininkai ir kt., kurie dirba nepriklausomai, neįsirašę į jokių darbų kategoriją. Trečiai grupei priklauso padugnių elementas kuris būna policijos priežiūroje ir juos areštuoja kaip "parazitus" kai neturi užtenkamai įrodymų dėl jų nusikaltimų. Ir pagaliau ketvirtoji grupė, tai žmonės neturi ryšio su pirmomis trimis, tai intelektualai, arba šiaip žmonės, patys nežinodami kodėl jie buvo deportuoti.

Negaliu sakyti, kad gyventi pas Verą man patiko. Penki vaikai nuolat savo tarpešėsi ir jų motina visą laiką jais skundėsi. Tad kai brigadierius man pranešė, jog netoli užtvankos yra visai apleistas namelis, kuriame anksčiau gyveno deportuotieji, tik reikia jį pačiam apsitvarkyti, aš apsidžiaugiau. Jis man davė smaluoto popieriaus užsidengti išmuštus langus ir pažadėjo, kai sekanti kartą atvyks elektrotechnikas, įvesti elektrą. Vera man davė du kibirus, porą puodų, šaukštą, šakutę ir čiuzinį iš dviejų maišų, prikimestą šienų. Taip išitaisęs namely aš buvau visiškai vienas.

Kolchoze man buvo paskirtas darbas kasti duobes elektros stulpams tarp Novokrivočino ir Kurievkos. Daugelis stulpų jau buvo papuvę, tad reikėjo šalimais kasti duobes ir daryti sustiprinimus. Žemė buvo labai kieta ir darbas buvo nelengvas.

Atlyginimas kolchoze buvo kalkuliuojamas ne pinigais bet darbo dienos vienetais ir metų pabaigoje pagal tą vienetų sumą buvo duodamas atlyginimas natūra. Vienas darbo vienetas pavyzdžiui buvo vertas pusės kg. bulvių ar 200 gr. rugių. Suaugęs žmogus turėjo per metus padaryti 500 darbo vienetų, už ką metų pabaigoje gaudavo maišą javų ir tris maišus bulvių.

Liepos mėnesį, dirbdamas be poilsio visas dienas, uždirbau 60 vienetų, o rugpiūčio tik 40 vienetų, kas yra vidurkis ir buvo sunku išgyventi su tokiu atlyginimu visą mėnesį. Pavyzdžiui kooperatyve, aš paėmiau kilogramą sviesto už 3 rublius 60 kapeikų, kas reiškė avansą už dvyliką darbo vienetų. Tai reiškia, kad aš dirbau po dešimt valandų kasdien visą savaitę, kad užsimokėjęs už kilogramą sviesto. Kadangi mums nedavė mėsos ir mes turėjome teisę tik 1 litrui pieno, be sviesto apsieiti, dirbant fizinį darbą, buvo labai sunku. Litrą pieno per dieną mėnesiui atsieidavo 6 rubliai, tai yra trečdalis arba pusė mano mėnesinio uždarbio.

Tol kol buvo prekių kooperatyve, deportuotieji imdavo, ko jie buvo reikalingi išsilaikyti ir palaipsniui prasiskolindavo kolchozui. Juo ilgiau dirbo, tuo didesnė skola augo ir metų gale, kai gaudavo metinį uždarbį javais ir jį parduoavo, negalėdavo padengti skolos. Tokiu būdu išgyventi iš 15 rublių per mėnesį, neturint galimybių užsiauginti kokių gyvulių ar daržovių, buvo didelis galvosūkis. Kaip deportuotieji išspręsdavo šį klausimą? Sprendimas buvo paprastas: reikėjo susidėti gyventi su kokia moterimi

iš apylinkės. Policija rekomenduodavo ir pritardavo tokiame sprendime, nes žinojo, kad tai vienintelis būdas deportuotiems išsilaikyti gyviems. Laimė man, griovių kasimas pasirodė "pelningesnis". Kiekvienas pastatytas stulpas buvo vertinamas pusantro vieneto ir tokiu būdu liepos mėnesį aš uždirbau 70 rublių.

Palengva aš pradėjau pažinti kolchozo gyvenimą. Kolchozininkai, nežiūrint paskutiniaisiais metais pakelto atlyginimo, negalėjo iš uždarbio normų išgyventi ir kaip praėity pagrindu pasiliko mažos eksploatacijos. Kiekvienas kolchozininkas augino karvę, o kai kurie turėjo ir avį ir savo darželį apdirbdavo su daug didesne energija, negu kolchozo laukus. Kadangi jie nežino kiek kainuoja kiaušinis, pieno litras, sviestas ar kiauliena, tai turėjo sentimentą, kad gauna veltui ir už tai savo darbo neįvertino kolchoze. Jie nemiršta badu, bet praktiškai yra pasidarę vergais savo gyvulių. Vos baigę darbą kolchoze, jie skuba tuojau prižiūrėti savo karvę, kiaušlę ar vištą, kapstyti daržę apie bulves, kad galėtų išsimaitinti.

Jie tikrumoje neturi teisės pereiti iš vieno kolchozo į kitą. Jų pasas saugomas kolchozo raštinėje ir jie niekad negauna į rankas. Jaunimui yra tik du keliai apleisti kolchozą: įstoti į kariuomenę, ką didžiojoje ir daro, arba mokytis ir studijuoti. Tas kas baigė mokyklą ir įstojo į technikos mokyklą ar institutą, turi teisę atgauti savo pasą.

Kolchozininkai neturi jokių teisių ir negali apskųsti kolchozo vadovybės nutarimų. Jų balso niekas neklauso. Ir kolchozininkas, žinodamas kad jam niekad neleis apleisti kolchozą, yra tikras, kad jo niekad iš kolchozo neišvarys, nežiūrint ką jis bepadarė, tad jis ir nekreipia daug dėmesio į savo darbą.

(Bus daugiau)

PRISIMINUS ANTRĄJĄ ŽYGIŲ DĖL PERGALĖS

Spalio 3 d. Baltimorės Taut. S-gos narių pastangomis, prisidėjus dar vienas kitas iš visuomenės ir vietos estams, ant rame žygyje dėl Pergalės pabaltiečiai vėl buvo atstovaujami.

Šį kartą į Washingtoną nuvykę gerokai anksčiau, patekome į didžiulės eisenos pačias pirmutines eiles, tuoj pat už iškilusio virš minios Dėdės Samo, žygiuojančio kelių metrų aukštesnio kojomis (kojokais). Jo rankos buvo apmautos bokso pirštineis ir surištos per riešus storoka virve. Jam prie pečių pritaisytas didelis, tartum kryžiaus skersiniai, užrašas (prašymas): Untie my hands in Vietnam" -- Uncle Sam.

Nors pabaltiečių būrelis buvo nedidelis, bet, iš šalies žiūrint, niekas jų negausumo negalėjo pastebėti, nes ėjome ne atskirų tautybių ar dalyvaujančių organizacijų daliniais, o maždaug 20-25 žmonių eilėmis, kurios tarpais padidėdavo arba sumažėdavo, ne visiems pajėgiant vienoda sparta žygiuoti pusantros mylios ilgumo kelią. Reikėjo budriai akimis sekti savo vėliavas, kad žmonijai bangos nebūtum nublokštas.

Mūsų trispalvė drauge su estų vėliava neatskiriamai žygiavo greta viena kitos iki pat tribūnos, kur, garbingoje vietoje išbuvo ligi pat programos pabaigos.

Estai ir šį kartą turėjo už mus geresnių plakatų su tinkamai parinktais užrašais ir ženklais. Vienas jų buvo tamsiame dugne išpieštas vadinamas "tai kos simbolis" (suluošintas kryžius), lygybės ženklų sujungtas su bolševikiniu kitiu ir piautuvu. Kai tik šis plakatas pakilo virš žygininkų galvų, tuoj atsirado jauna lenkaitė su dviem draugėmis, kurios paprašė tą plakatą duoti nešti joms.

Savo vėliavos palydovu iš Baltimorės atsivežėme vos vieną liet, dalinio uniformuotą legionierių -- ir tą patį nelietuvi, nors jų dalinys turi žimtą su viršum narių. Washingtone prie mūsų būrelio prisidėjo tenykštis lietuvis-legionierius L. Estūnas. Tada jau turėjome po legionininką iš abiejų vėliavų šonų. O šiaip kiti Washingtono lietuviai sakėsi "nežinoję" kad vyksta toks žygis...

Šalia įprastinių, jau I-me žygyje matytų žūkių ("In God We Trust", "No substitute for victory" ir kt.) mirgėjo užrašai apie Vietnamą, pav.: "Long live the Republic of Vietnam", "USA -- Don't forsake little Vietnam", "Ky (Vietnamo viceprez.) is the key to victory". Įsižiūri kokią taiklesnį užrašą, norėdamas jį įsiminti -- jau kitas, dar įspūdingesnis, tau prieš akis plezdena. Jei mėgintum visų žygyje nešamų plakatų ir piešinių žūkius ir mintis surašyti būtų visa knyga, ištisa šių laikų nuosaukiosios, krikščioniškos visuomenės pažintų ir nuomonių rinktinė.

Eisenoje visą laiką, palydint orkestrui, skambėjo patriotinės ir tikiškos giesmės. Protarpiams prasiverždavo organizuotumas, garsiai sušunkamas, prašymas: "Mr. President, we want victory" arba "We want victory now".

Šen ten minioje baltavo vyrai ir moterys, dėvį šiaip progai pagamintais baltais marškiniais su didele ant krūtinės "V" raide, papuošta amerik. tautiniais ženklais.

Kad šį kartą žmonių buvo ir daugiau, bet pasigesta geresnio organizuotumo. Matyt, nepakoko tvarkdary (maršalų). Ir policijos apsauga atrodė ne tokia tiršta ir budri, kaip pavasariniam žygyje. Tur būt, iš patirties įsitikinta, kad iš šio sąjūdžio šalininkų rimtesnio išsišio kimo nebus. Tik Amerikos nacių partijos apie 20 žmonių būrelis, policijos suspaustas, žygiavo šaligatviu, atskirai nuo plaukiandos minios. Rusvais buv. vokiečių partiečių mados marškiniais, su svastika ant rankovų, jie nešė didžiulį plakatą, pasmerkiantį prez. Nixono politiką.

Washingtono paminklo aukštu mėlės pakraštėje buvo susitelkęs keliųšimtų ilgaplaukių (hipių) -- kairiųjų radikalų būrys. Iš tribūnos sklindant praskalboms, ypač minią garsiai

pritarant Dr. Carl McIntire, žygio pirmininko, pasitilytoms rezoliucijoms, anie iš tolo atsiliepdavo sutartiniiu "No". Bet atitverti stipria policijos grandine, jie buvo nustumti tolyn nuo tribūnos ir ten jau nebegalėjo trukdyti.

Šį kartą daugiau dalyvavo To- lim. Rytų atstovų: Tautinės Kinijos, Pietų Korėjos, Pietų Viet namo ir kt. Šie mažo ūgio žmonės ramiai ir kukliai maišėsi eisenoje, lyg ir paskendę tarp aukštų amerikiečių. Filmuotojų pastebėti, būdavo trumpam sustabdomi, prašomi ištiesti savo nešamas vėliavas, kad būtų galima įsižiūrėti į neįprastos kalbos ženklus ir rašus.

Ypač gausu buvo bolševikų pavergtųjų tautų atstovų: karpaticių, kakaziečių ir kt. Nemaža pačių rusų delegacija, atkreipianti dėmesį savo puošniais tautiniais apdaraais ir šilkinėmis vėliavomis, trumpam laikui buvo pakviesta užlipti į tribūną, kad pasirodytų minią.

Atitvertame plote, kur kalbėjosi ir garbės svečiams įrengtas paaukštinimas, išsiriškavo Amerikos veteranų ir pavergtųjų tautų vėliavos. Dar kitos plevėsavo už pertvaros, minioje. Iš tolo švytėjo Kanados varinės spalvos klevo lapas, Vak. Vokietijos ir kitų kraštų vėliavos. Dr. C. McIntire iš tribūnos nuolat kreipdavosi tai į vienus tai į kitus, sveikindamas ar jų plakatus įrašus paryškindamas. Vieną jų su užrašu "Bijokime Dievo, ne komunizmo!" prašė pakylėti kad visi pamatytų.

Vienu tarpu staiga padangės pakilo debesėlis tautinių Amerikos spalvų balionų. Tačiau saulės kaitra greit juos susprogdino, nespėjusius pasiekti minios tirštumos. Oras tą dieną pasitaikė labai gražus, bežygiuojant eisenoje, tarpais buvo net per karšta.

Net prailgo prie tribūnos eisenos priekyje atžygiavusiems, o ypač vėliavininkams ir palydai, belaukiant iškilnių pradžios, nes rengėjai dėsė, kol plačiaja Pennsylvania gatve dar tirštai knibždėjo besitartinantieji žygininkai.

Dvi su puse valandos be pertraukos žmonių upė vis plaukė ir plaukė Washingtono paminklo link, o kiti, jau anksčiau ten susirinkę, buvo pasisklaide patalaitėje.

Nors prieš tribūną iš abiejų jos šonų stūksojo įtaisyti aukštai stovai, apsikarstę žiniujagentūrų ir TV žmonėmis, tačiau po žygio laikraščiuose pasirodė tik skurdūs pranešimai, per akis meluodami apie dalyvių skaičių. Iš neabejotinai 100.000 siekiančios minios jie "priskaitė" tik 8000-20.000.

Pasveikinęs žygininkus, sąjūdžio galva Dr. C. McIntire (kuris vadovauja vadin. Twentieth Century Reformation, kas dien perduodančiai per 600 radijo siųstuvų savo programą), savo kalboj pabrėžė: "Mes nesame karo ar už karą sambūris. Mes siekiame taikos per pergalę. Dabartinė "no win" politika yra nuodėmė prieš padorumą, prieš mūsų valstybės tradicijas, prieš motinas ir žmonas vyrų, kurie paaukoti dėl politinio patogumo Mes kreipiamės į USA prezidentą, vyr. ginkluotųjų pajėgų vadą, kad neatitrauktų daugiau kariuomenės, kol mūsų belaisviai Vietname nėra išlaisvinti. Prašome uždrausti politikuojantiems, pasinaudojant valdžios galia, žaisti mūsų vyrų krauju Vietname".

Vienas pagrindinių kalbėtojų ats. gen. Thomas A. Lane, priminė šventraščio žodžius: kai vadaai neturi vizijos, tauta žūna. Vietname kovojantieji vyrai savo uždavinį atliko puikiai. Jie laimėjo kiekvieną mūšį, jie nuvijo priešą iš kiekvieno kautynių lauko. Bet jie grįžta namo sumušti. Jų pasiaukojimas pragaishintas, nes mūsų kraštas valdomas politikų, kurie atsisakė pergalės.

Kas karo metu neketina kaptuliuoti, tas neprašo taikos konferencijos (turima galvoj Paryžiuje vykstančios derybos), -- sakė tas generolas.

Tarp prakalbų buvo perskaitytas negalėjusio atvykti P. Viet-namo viceprezidento Ky žodis. Jis dėkojo amerikiečiams už pagalbą Vietnamo žmonėms ir ra-

gino tvirtai laikytis prieš komunistų agresiją.

Vienintelis žygyje dalyvavęs kongresmanas John Rarick šūktelėjo "What's wrong with victory?" Mūsų klaidžiojantieji diplomatai, sakė jis, pasidarė tokie defetistai, kad savo instrukcijose jie vengia žodžio "pergalė" -- jiems tatau skamba per daug militaristiškai.

J. Rarick ypač kaltino vad. tylinčiąją daugumą. Ji esanti priežastis, dėlko vyksta šis žygis ir dėlko mūsų kraštas yra kryžkelėje. Toji dauguma buvo nebylė, kai ji turėjo šnekėti. Savo asmeninę tuštybę ji labiau bijojo prarasti, negu laisvę.

Tautų tylinčioji dauguma nieko nedarė, kai imperialistinio komunizmo ginklo jėga įsibrovė ir užgesino laisvės žiburius Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Ukrainoje, Baltgudijoje, Armenijoje, Turketane, Moldavijoje ir eilė kitų kraštų (kalbėtojas juos visus išvardino).

Trumpai, bet drūtai prabilo ir kito konservatyviųjų sąjūdžio, vadinamo "The Christian Cursade" steigėjas ir vadas Dr. Billy James Hargis iš Tulsos, Okla. Kaip ir Dr. C. McIntire, jis kasdien šneka per kelis šimtus radijo siųstuvų. Staigiuran kos mostu dūrė į valdinius sostinės pasatatus, baltuojančius pro medžių viršūnes, garsiai sušuko: "Jei jūs norite pergalės, pašalinkit iš kongreso balandžius (doves) ir šio krašto priešus!"

Kalbėtojų buvo ilga eilė, todėl darbotvarkė ilgokai užtruko. Šnekėjo ir kai kurių kitų kraštų atstovai. Kai vieni jų, įsi-

VLIKo seimo Chicagoje 1970.XII.5-6 d. nutarimai

Seimas, išklauses Vliko Tarybos, Valdybos ir Tautos Fondo pranešimus bei Seimo atstovų pareiškimus, nutarė:

1. Simas paveda Vliko Valdybai padėkoti JAV prezidentui Nixonui už jo skubią reakciją, kuria buvo siekiama ištirti lietuvių įjūrininko Simo Kudirkos, siekio azilio teisės, gėdingą išdavimą sovietams ir už Prezidento įsakymą JAV įstaigoms bei asmenims, kad panašūs įvy-

smaginę, ilgai negalėjo užbaigti, tai kitiems teliko labai mažai laiko. Tribūnoje savo atstovą turėjo ir pabaltiečiai. Jų var du trumpai prašneko baltimorietis jaunas estas Rein Kreek: "Kur tik pasaulyje bus priešnamasi komunizmui, pabaltiečiai, pirmosios jų aukos, visuomet būsime kovotojų pusėje".

Šioje margaspalvėje minioje nesijautėme nei naujokais nei prisiplakėliais. Baltijos kraštų vardas, juos atskirai išvardinant, tą dieną iš tribūnos nuskaubėjo bent kelis kartus. Kur žygio tikslas paremia ir mūsų pavergtųjų, siekimus, mums nedalyvauti būtų buvęs nedovano-tinas progos praleidimas ir nepateisinamas apsilaidimas. Deja, nedaug Baltimorės lietuvių taitai suprato.

Mūsų trispalvė, kartu su estiškąj seserim, kelias valandas išstovėjo didžiulės minios akivaizdoje, primindamos, kad nesame akli ir kurti ten, kur smerkiamas nuolaiddžiavimas bolševizmui ir skatinamas ryžtas jam priešintis.

Ateinančių metų gegužės pradžioje numatytas trečias žygis dėl Pergalės. (sm)

kiai ateityje nepasikartotų.

2. Seimas ragina visus lietuvių kiekvieną progą kelti alką tén Sovietų Sąjungos vykdytą ir tebevykdomą lietuvių tautos genocidą.

3. Seimas kaltina Sovietų Sąjungą ir jos įjūrininkų nežmonišką elgesį su Simu Kudirka, norėjusiu išsiveržti iš bolševikinio tautų kalėjimo. Seimas įs-pėja Lietuvos okupantą, kad keršto priemonių ėmimasis prieš įjūrininką Simą Kudirką, jo šeimą ar artimuosius bus visuotinai pasmerktas ne tik visų lietuvių, bet ir kitų laisvės principus gerbiančių žmonių. Seimas kaltina ir JAV pareigūnus, išdavus Simą Kudirką sovietams.

4. Okupuotų Baltijos valstybių sėkmingai laisvės kovai vesti būtina koordinuoti Lietuvos, Latvijos ir Estijos organizacijų veiklą, keliant tų valstybių nepriklausomybės atstatymo klausimą tarptautinėje plotmėje. Seimas siūlo Vliko Valdybai imtis iniciatyvos, kad būtų sukvieštas lietuvių, latvių ir estų vyriausių laisvinimo organizacijų pasitarimas bendros akcijos klausimais.

5. Seimas pripažįsta, kad sėkmingas Vliko darbas yra varžomas sąmatos ribotumo. Lėšų trūkumas ypačiai jaučiamas palaikant, plečiant ir tobulinant Vliko informacijos organizaciją. Dėkodamas Tautos Fondui už suaktyvintą lėšų telkimą, Seimas pritaria fondo planams išplėsti savo atstovybių ir įgaliotinių tinklą, derinant savo darbą su Amerikos Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomene.

Seimas, žadėdamas savo ir jo atstovaujamų organizacijų tai-

ką Tautos Fondo pastangoms, kviečia lietuvių visuomenę dsniai aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams, skiriančiam reikalui bent vienos dienos uždarbi per metus.

6. Seimas prašo Vliko Valdybą siekti, kad būtų išleista studija apie lietuvių etnografines sienas.

7. Seimas lindi netekęs ilgamečiu Vliko pirmininko prel. Mykolo Krupavičiaus. Su jo mirtimi lietuvių tauta neteko vieno iš didžiausių Lietuvos valstybininkų ir laisvės kovotojų.

8. Seimas dideliu pasitenkimu išklause pranešimuose pabrėžtą nuoširdų bendradarbiavimą tarp Vliko ir kitų lietuvių veiksmų. Sėkmingesniai tarpusavio bendradarbiavimui pasiekti, Vliko Valdyba prašoma artimoje ateityje sukviešti laisvinimo organizacijų atstovų pasitarimą.

9. Seimas džiaugiasi lietuvių jautimu, išreiškusiu savo gilų patriotizmą bei išvysčiusį aktyvią veiklą ryšium su Simo Kudirkos išdavimu.

10. Seimas dėkoja Vliko Valdybai, Amerikos Lietuvių Tarybai, Lietuvių Bendruomenei ir kitoms lietuvių organizacijoms už atliktą darbą Lietuvos laisvinimo bei lietuvių išlaiskymo baruose.

11. Seimas dėkoja nepriklausomos Lietuvos valstybės tęstinumo reikėjams -- mūsų diplo-matams -- už jų pastangas Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei atstatyti.

12. Didelė padėka reiškama lietuvių spaudai ir radijo programų vedėjams už didelę paramą ir akciją Lietuvos laisvės kovoje.

BELEDŽIAI ŠALDYTUVAI

Dabar yra lengvas būdas išlaikyti jūsų Stroh's alų maloniai šaltą visą popietę.

Mūsų aluminiaus izoliuotame Stay Cold Pack.

Tik pasitikrinkit, kad visa dėžė būtų maloniai šalta. Tada alus

pasiliks viduj toks ištisas valandą.

Bet atsiminkite, mes nesakome, kad Stay Cold Pack pilnas Stroh's yra malonesnis negu šaldytuvus pilnas Stroh's.

Bet tikrai tikrai padaro skirtumą jį nešiojant.

Stroh's... Vienas alaus mėgėjas kitam.

pro žiūrą

KOMUNISTAI MELUOJA, O LAISVIEJI TIKI...

Jau dr. Vincas Kudirka dar cariniais laikais pastebėjo pagrindinį rusų bruožą: maskolius todėl ir maskolius, kad jis neturi gėdos meluoti. Šitas rusų bruožas labiausiai pasireiškia komunistų propagandoje. Pastaruoju metu su savo propaganda komunistai įlindo ir į vokiečių laisvąją televiziją. Šit praeitą sekmadienį Hoeferio vedamoje tarptautinėje žurnalistų valandėlėje propagandą varė net trys komunistai: Grigorjevas (rusas), Kašyckis (lenkas) ir Benderis (vokietis). Todėl buvo labai sunku atsilaukti vieninteliui JAV žurnalistui James O. Donnell, kuris gynė tiesą.

Diskusijų tema buvo: "Bonnos Rytų politika ir Rytų blokas Berlyne". Be abejo, Grigorjevas vaidino nekaltą avinėlį, kuris Maskvos politiką nušvietė pridengtomis melo spalvomis. Jis įtikinėjo, kad Maskva nori taikos, saugumo, gerovės. Ir Hoeferis tuos melus taip rimtai klausė, kad atrodė, jog Maskva daugiau gerovės vokiečiams trokšta, negu patys vokiečiai. Kašyckis, kaip satelitas, žinoma, nieko nauja nepasakė, o tik kartojė, kaip papūga, savo maskvinio boso tvirtinimus. Benderis, be abejo, gynė Ulbrichto tezes, kad Rytų Berlynas yra Vokietijos pagrindas, sostinė, o Vakarų Berlynas turipriklausyti nuo Maskvos.

Būdinga, kad J.O. Donnell atvirai drįso prisipažinti, jog amerikiečiai buvo praeityje naivūs politiniuose sprendimuose ir padarė klaidą, kad atitraukė kariuomenę nuo Leipzigo ir kt. Bet mums atrodo, kad ir dabar kai kurie amerikiečių politikai yra naivūs ir nemato to pavojaus, kuris gresia iš bolševikų pusės ne tik Vokietijai, bet ir visai Europai.

LIAUDIS PRAKAITUOJA, O MOKSLININKAI KURIA

"Gimtojo krašto" bendradarbis Antanas Burda, kalbėdamas apie šių dienų mokslo pažangą Lietuvoje, taip rašo: "Kas prieš karą žinojo Lietuvos mokslininkus užsienyje. Buržuazinė valdžia Lietuvą vadino 'žemės ūkio kraštu'. Mokslo tyrimams beveik visai nebuvo skiriama lėšų, ir mokslinis darbas buvo dirbamas vos vienoje kitoje mokslo įstaigoje, daugiausia pavienių mokslininkų iniciatyva". Matyt, ir Burda pasimokė iš savo vyresniojo "brolio" -- rusko meluoti. Nepriklausomybės laikais mokslo reikalams vyriausybė skirdavo daug lėšų. Vytauto Didžiojo u-tas paruošė daug mokslo veikalų ir išugdė mokslininkų kadrus. Jei nebūtų dirbę tokie mokslininkai, kaip K. Būga, Jablonskis, Skardžius, Salys, tai šiandien Burda negalėtų girtis nei lituanistų mokslininkų darbais. V. Čepinskis, Žemaitis davė pagrindus realiesiems mokslams.

Suprantama, kad komunistinė imperija turi daugiau pinigų, negu buvusi Lietuvos valstybė. Ypatin-gai, kada bolševikinės imperijos finansus sukrauna savo prakaite uždirba Lietuvos ir kitų tautų liaudis. Tada, žinoma, ir mokslui galima daugiau lėšų skirti. Tačiau, pagrindinis klausimas, ar tai liaudžiai geriau, jei mokslas taip klesti, o liaudis neturi net pakankamai medikamentų. Esu liudininkas, kaip iš okupuotos Lietuvos susirgęs lietuvis prašė vaistų iš tremtinių, o kai tie vaistai jam buvopasiųsti, tai grįžo iš Maskvos atgal su paaiškinimu, jog vaistų negalima į Sovietų Sąjungos ribas siųsti. Tai kokią reikšmę turi Lietuvos mokslininkų medikų pažanga, jei mūsų liaudis marinama sunkiu darbū, ligomis ir mirtimi.

Nėra abejonės, kad mums, tremtiniais, džiugu, jog Lietuvos mokslas žengia į priekį ir garsėja tarptautinėje plotmėje. Mes linkime Lietuvos mokslininkams dar didesnės pažangos ir Nobelio premijų laimėjimo, bet mes negalime užmiršti ir mūsų "liaudies", kolchozų ir miesto darbininkų, kurie vargsta ir kenčia dėl mokslo pažangos, praktiskai negalėdami pasinaudoti mokslo, kitaip tariant, savo prakaito vaisiais.

KUR TAS TURGUS IR KUR TOS BOBOS?

Kitame to pat agitlapio numeryje Česlovas Viduolis užsipuola "Dirvą", kad ji, girdi, kaip tos turgaus bobos, šmeižia "mokslininkus", išsilavinusius žmones, juos vadina avimis, jie jie kitaip galvoja. Šitas Viduolio pyktis, iš tikrųjų, yra kilęs dėl to, kad "Dirva" išsifravo keletą bolševikų propagandistų, kurie JAV lietuvių tarpe skleidžia me-

KNYGA TIKRAI AKTUALIU KLAUSIMU

Šiomis dienomis išsiuntinėta prenumeratoriams "Krikščionio Gyvenime" išleisti kun. dr. Stasio Žilio "Gyvoji Liturgija". Tai tikro šios srities žinovo veikalas. Šiltai skaitytojų sutiktas "Gyvenimo Šaltinių" autorius šiame naujame savo veikalame jam būdingu lengvu stiliumi pateikia labai brandžias mintis vienu aktualiausių, labiausiai visus tikinčiuosius palietusių ir tebeliečiančių klausimų po II Vatikano Susirinkimo.

Dedame ištrauką iš tos knygos skyriaus "Bažnyčia" (pp.40-43).

***

Liturginė konstitucija žvelgia į Kristų, kaip į paslaptingą šventenybę, kaip į kūno ir dvasios gydytoją, kaip į tarpininką tarp žmonių ir Dievo. Tiesiai nepasakydama, ji užsimena savotišką Kristaus sakramentiškumą: nepadaro jo aštuntuoju sakramentu, bet iškelia jo panašumą į daugialypės išganymo malonės sakramentą. Kristus turi visas regimo ženklo savybes: jis yra istorinis asmuo, tikras, galima sakyti apčiuopiamas, bet kartu jis yra neapčiuopiamos išganymo malonės ženklas bei laidas. Viešpačiui žengus į dangų jo vietoje liko Bažnyčia, kuri savo ruožtu yra lyg Kristaus sakramentas. "Bažnyčia Kristuje yra tarsi sakramentas, arba ženklas bei priemonė, glaudžiai jungčiais su Dievu ir visos žmonių giminės vienybė.

Bažnyčia kaip sakramentas, Bažnyčia yra ir veikla panašiai kaip Kristus: ji yra "nuolatinis ir pasklidęs Kristus". Šventosios Dvasios vedama, ji moko pasaulį ir jį išgano. Laikė ir erdvėje tęsia jį Kristaus pasiuntinybė. Kaip Kristus taip ir Bažnyčia yra žmogiška, nes ją sudaro žmonės. Tačiau kartu ji yra dieviška, nes gyvbingai siejasi su Dievo malone. Ji yra išoriniu būdu patiriama, apčiuopiama, regima, tačiau ji taip pat yra neapčiuopiama, neregimo, Kristaus buvimo bei veikimo ženklas ir laidas.

Bažnyčia tęsia Kristaus pasiuntinybę ypač dievogarboje, šventinančiais kulto veiksmiais -- sakramentais ir sakramentalijomis. Kaip asmuo reiškiasi veikdamas, taip Bažnyčia reiškiasi liturgija. Čia pasirodo ji, kas esanti ir kodėl esanti: Kristaus Dvasioje surikiuota bendruomenė, negalinti gyvuoti be liturgijos, kuria ji garbina Dievą ir šventina žmones. Nėra kito veikimo, kuris Bažnyčiai būtų savonis, kaip liturgija. Todėl į pamaldas susirinkusius tikinčiuosius šventasis Povilas vadina ecclesia, šitaip lyg sutapatindamas Bažnyčią su jos liturgija. Tai nereiškia, kad Bažnyčiai rūpėtų tik liturgija. Bažnyčia skelbia tikėjimą, moko tikinčiuosius, stato šventyklas, kad sudarytų palankias sąlygas liturgijai. O ir pamaldoms pasibaigus, Bažnyčia stengiasi išlaikyti, pagausinti ir patobulinti bendruomenę, kad ji vis la-

biau tikty dalyvauti ne tik žemės, bet ir dangaus liturgijoje. Bažnyčia siekia visus žmones suburti dievogarbai, aukai ir puotai". Taip Bažnyčia įgyvendina save pačią. Kaip visas Kristaus gyvenimas krypo į Velykų paslaptį -- į jo mirtį ir prisikėlimą, taip ir Bažnyčios sakramentinė veikla -- liturgija krypsta į sakramentų sakramentą -- Eucharistiją, kuri su dabartina Velykų paslaptį.

Ženklo veiksmingumas. Kas mato tik išorinę Bažnyčios pusę -- tik į pamaldas susirinkusius tikinčiuosius, tas mato tik mažytę tikrovės dailę. Jis mato tik ženklą, bet nemato, ką tas ženklas slepia, būtent -- išganingą Kristaus buvimą ir veikimą.

Liturginė konstitucija Bažnyčią vadina sakramentu, ištėkėjusiu iš Kristaus šono. Tiknuolatiniu tekėjimu iš savo šaltinio Bažnyčia gali būti Kristaus, gali perteikti išganymą, gali aidėti paties Viešpaties balsu, gali išlikti neklaidinga ir ištikima. Kristus gali save sutapatinti su tokia Bažnyčia: "Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji?"

Bažnyčia priklauso Kristui, kaip šakelė vynmedžiui, kaip kūnas galvai; ji negali gyvuoti be Kristaus. Taip pat ir Bažnyčios liturgija be Kristaus būtų nesuprantama ir tuščia. Konstitucija pabrėžia liturgijos krikščioniškumą: "Liturgijoje, ypač dieviškoje Eucharistijos aukoje vyksta mūsų atpirkimo darbas". Auka ir sakramentai, apie kuriuos sukasi liturgija, įjungia tikinčiuosius į Kristų, kviečia juos dalyvauti Kristaus mirtyje ir prisikėlime; įsūnija juos ir padaro tikrais Dievo garbintojais. "Kad Bažnyčia galėtų atlikti tokį didį darbą, Kristus visada yra su ja, ypač liturginiuose veiksmuose". Tokia yra dieviška, žmogiška ir kristiška Bažnyčia; ta Bažnyčia, kuri žmones gelbsti ypač per liturgiją.

Persisukusi Kristaus liturgija veda savo dalyvius išreikšti Kristų gyvenimu. Jei tikintysis liturgijoje vis labiau atsisvers Kristui, vis tvirtiau suaugu su juo, tai atsinaujins jis pats, o kartu su juo atsinaujins Bažnyčia.

Bažnyčia auga, kai Kristus, lyg vynmedžio kamienas, išleidžia savo šakelas, kai jis prisijungia sau žmones ir juos iš vidaus parengia dieviškai gyventi. Kristus norėjo paruošti žmones ir pateikti jiems dieviškąjį gyvenimą Bažnyčioje, lyg kokiame išganymo organizme, bendradarbiaujant patiems žmonėms. Todėl vienus iš jų jis paskiria savo atstovais bei tarpininkais, suteikdamas jims ypatingas galias kitoms šventint, mokyti ir valdyti. Tai pašventintieji nariai, kurie mintomis ir patys neša vaisius.

Dieviškojo gyvenimo apytaka vyksta nuolat, kaip nuolat šakelės yra sujungtos su kamieniu, tačiau apytaka stiprėja, kai šis

Šv. Onos bažnyčia Vilniuje.

NEWARK

BRAZINSKAMS SURINKO 410 DOLERIŲ

LB Newarko apylinkės valdyba lapkričio 21 d. surengė lietuvių parapijos salėje genocido parodos skaidrių rodymą, kurias parūpino V. Vaitiekūnas. Simas Kontrimas pasirūpino, kad būtų galima daugiau aukų surinkti Tautos Fondui -- Brazinskų ir Simo Kudirkos reikalui. Kazys Šipaila nemažai prisidėjo, kad parengimas būtų sėkmingas. Klebonas kun. J. Scharnus mieliai davė nemokamai salę.

Anelė ir Jurgis Balbatai, Newarko sėkmingi biznieri ir nuosirdus lietuvių reikalų rėmėjai, su 200 dolerių auką, padarė gera pradžią aukoms rinkti. Kiti aukotojai buvo Kazys Šipaila -- \$25.00, Ieva ir Albinas Trečiokai -- \$25.00, dr. Stasys Petrauskas -- \$15.00, Genė ir Kazys Trečiokai -- \$15.00, Jadvyga ir Simas

išganymo organizmas atlieka tai, kam jis yra pašauktas, -- kai garbina Dievą ir šventina žmones, kai liturgijos vyksme kunigai ir tikintieji, kiekvienas savaip, naudojasi liturginiais ženklais, čia juos teikdami, čia priimdami.

***

Stasio Žilio "Gyvoji Liturgija" įsigijama rašant Lietuvų Enciklopedijos spaustuvės adresu: "Krikščionis Gyvenime" Administracija, 361 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127. Taip pat per platintojus lietuviškų knygų kioskuose bei knygynuose. Knygos kaina prenumeratoriams \$3.50, neprenumeratoriams \$5.00. Į prenumeratorius galima įsirašyti kiekvienu metu, kreipiantis aukščiau nurodytu adresu.

M. Sargenis

Kontrimai -- \$10.00, Izabelė Dilienė -- \$10.00, Juozas Ambrozaitis -- \$10.00, Ona ir Stasys Skurvydai -- \$10.00, kun. Petras Totoraitis -- \$10.00, kun. Jonas Scharnus -- \$5.00, Elena ir Bronius Sudzinskai -- \$5.00, Vladas Kiaunė -- \$5.00, Jonas Binzas -- \$5.00, Leonas Morkūnas -- \$5.00, dr. Irena ir Stasys Giedrikai -- \$5.00, Domas Andruška -- \$5.00, C. F. Vasilas -- \$5.00, Stasys Vanagas -- \$5.00 ir mažesnėmis aukomis -- \$35.

Aukos persiųstos Tautos Fondui.

Aukų rinkimas bus tęsiamas iki 1971 m. vasario 1 d.

LB Newarko apylinkės valdybą dėkoja visiems aukotojams.

• Newarko lietuvių seniausia ir stipriausia šv. Jurgio draugija pardavė savo namus (salę) ir visą biznį portorikiečiams. Kitos draugijos čia jau anksčiau likvidavosi. Lietuviai susirūpinę, netekus savo buvusio centro, kur vykdavo visokie parengimai, susirinkimai ir posėdžiai.

• New Jersey Lietuvių Tarybos atstovų suvažiavimas, Elizabeth, gruodžio 6 d. nutarė Vasario 16 minėjimą ruošti Newarko lietuvių parapijos salėje vasario 13 d.

• Simo Kudirkos reikalui LT valdyba parašė laiškus savo valstijos Kongreso nariams, senatoriams ir administracijai Washington.

LB Newarko apylinkės vardu irgi pasiųsta Washingtono administracijai telegrama.

Lietuvos Vyčiai ir kitos organizacijos, o taip pat ir pavienių lietuvių pasiuntė laiškus ir telegramas į Washingtoną.

A. S. Trečiokas

EAST CHICAGO

• ALT S-gos East Chicago skyriaus naujai išrinkti (gruodžio 12) valdyba yra šios sudėties: pirm. A. Juodvalkis, vicepirm. kultūros reikalams I. Rimkūnienė, vicepirm. org. reik. S. Stulpinas, sekr. K. Sidabras, išd. R. Nemickas.

SAVE AT

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President

INSURED

UP TO \$20,000

65th ANNIVERSARY

NEW

6% PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE. 2 YEAR MATURITY

5% PER ANNUM

REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

OMAHOS LIETUVIŲ ŽINIOS

LVS Ramovės Omahos skyrius suruošė lapkričio 22 d. Lietuvos ginkluotų pajėgų atkūrimo sukakties minėjimą. Lietuvių parapijos bažnyčioje kun. J. Tautkus atlaikė pamaldas už Lietuvos karius bei partizanus, žuvusius dėl krašto laisvės ir pasakė šiai sukakčiai pritaikytą pamokslą. Parapijos salėje 3 val. po pietų vyko minėjimo aktas. Minėjimą atidarė Omahos ramovėnų pirmininkas Pr. Totilas. Paskaitą minėjimui paruošė jaunesnės kartos vyrai - mokslus baigęs jau čia Amerikoje -- Vikt. Aras. Paskaita buvo įdomi, nes jos autorius vykusiai sugretino 1918-20 metų kovas dėl Lietuvos laisvės su galimybėmis ateityje, kada vėl gal reikės naujų savanorių-kūrėjų Lietuvos laisvei ginti. Kadangi dėl ligos Vikt. Aras minėjime pats dalyvauti negalėjo, jo paruoštą paskaitą meniškai ir su giliu įsijautimu perskaitė skaučių veikėjas R. Micutaitė.

Meninę dalį išpildė mažieji skautai-skautės. Jie pašoko porą tautinių šokių, kurių juos išmokė G. Reškevičienė, L. Antanėlienė ir D. Antanelytė. Tautiniams šokiams akordeonu grojo Ald. Agurkytė. Pabaigai skautai-tės išpildė R. Micutaitės sukurta montažą, kuriame eilėraščiais, dainomis ir plakatėliais buvo prisiminta tos Lietuvos vietovės, kuriose įvyko svarbiausios kautynės su Lietuvos priešais. Tai širvintai, Giedraičiai, Radviliškis, Kėdainiai ir kt.

Minėjimo metu buvo renkamos aukos Brazinskių išlaisvinimo reikalui. Surinkta \$200,00. Pinigai pasiųsti Tautos Fondui vietos bendruomenės skyriaus ir ramovėnų vardu.

DAR AUKOJO PO \$25,00

ALT S-gos Omahos skyrius, pasiūdamas pinigų tiesiai Tautos Fondui, o Juozas ir Veronika Narkai per vietos bendruomenės skyrių. Čia minimos aukos taip pat buvo skirtos Brazinskių išlaisvinimo reikalui.

CHORO VAKARIENĖ

Jau beveik virto tradicija, kad metams baigiantis choro valdyba suruoštų vakarienę. Tokią vakarienę choro valdyba suruošė parapijos salėje ir šiais metais -- gruodžio 5 d. Tokias vakarienes choras jau kelinti metai suruošia ne pasipiniginimo tikslu, o palaikymui glaudesnių ryšių su lietuviškąja visuomene, kuri esant reikalui chorą taip pat paremia ir materialiai ir moraliai.

Neseniai įvykusi choro valdybos suruošta vakarienė tikrai buvo gražus Omahos lietuviškosios visuomenės pabendravimo

mas. Žmonės pasivažiavo, pasikalbėjo, o kas mėgsta ir pasišoko. Vakarienei įpusėjus žodį tarė choro valdybos pirmininkas Edv. Misiūnas, dėkodamas lietuviškajai visuomenei už rodomą chorui dėmesį ir gausų dalyvavimą vakarienėje. Vietos bendruomenės pirmininkas Pr. Totilas dėkojo choro dirigentui muz. Br. Jonušui, choro valdybai ir visiems choristams už jų dirbamą gražų ir prasmingą lietuvišką kultūrinį darbą. Choro dirigentas muz. Br. Jonušas savo žodyje kvietė visus, kurie turi dainavimui tinkamą balsą, įsijungti į chorą, idant omahiškiai galėtų tinkamai pasirodyti ateinančių metų vasarą įvyksiančioje dainų šventėje.

Kad choro valdybos suruošta vakariene visi buvo labai patenkinti, reikia už tai pagirti jos rengėjus o ypač šeimininkes, kurios prigaminė skanių ir įvairių šaltų bei šiltų užkandžių. Vakarienės ruošimo vyriausia šeimininke choro valdyba pakvietė Alfą Mikėnaitę. Jai talkininkavo: K. Rukienė, J. Misiūnienė ir G. Retikienė. Vakarienės metu dar padėjo: E. Misiūnienė, G. Gaidelienė ir U. Starkevičienė. Vyr. šeimininkei A. Mikėnaitėi už didelį darbą ir rūpesčius choro valdyba įteikė atlyginimą. Tai čia ji gautąjį atlyginimą čia pat paaukojo pianino pirkimo reikalui.

Tokios vakarienės ruošimas ir joje dalyvavimas nebuvo nei visuomeninė nei kultūrinė veikla. Bet tokios vakarienės metu artimesnis kolonijos lietuvių pabendravimas vėliau turi teigiamos įtakos lietuviškajai veiklai. Žmonės pasidaro vienas kitam artimesni ir draugiškesni ir visuomeninė bei kultūrinė veikla dėl to darosi sklandesnė ir našesnė.

J.P.

LOS ANGELES

MINĖJIMAS-AKADEMIJA

Neseniai mirusiam prel. Mykolui Krupavičiui pagerbti Los Angeles ir apylinkės lietuviai ruošia 1971 m. sausio mėn. 17 d. šv. Kazimiero parapijos salėje iškilmingą MINĖJIMĄ-AKADEMIJĄ.

Šiam tikslui gruodžio 13 d. L. Vyčių 133 sen. kuopos iniciatyva buvo sukvietas organizacijų atstovų pasitarimas, kuriame buvo atstovų buvo sudarytas bendras komitetas. Šalia bendro komiteto išrinktas vykdomasis komitetas: pirmininku J. Činga, L. Vyčių sen. pirmininkas, A. Dudienė —

D.L.K. Birutės D-jos L. A. skyriaus pirm., A. Mažeika — A. L. Tautinės S-gos L. A. skyriaus sekretorius, A. Polikaitis — šv. Kazimiero parapijos choro pirm., A. Raulinaitis — L. Fronto Bičiulių Sambūrio pirm.

Pagrindinę paskaitą skaityti sutiko neseniai į Los Angeles persikėlęs gyventi prof. J. Kuprionis. (ad)

BOSTON

• A. Matjoška Bostone žinomas, kaip nepailstamas visuomenės darbuotojas. Tą darbą jis dirba jau 33 metus. Kurie jį pažįsta nuo ankščiau žino, kad jis yra vienas iš steigėjų Bostono Balfio, ALT S-gos, Tarybos ir Lietuvių Bendruomenės. Jį matome visada prišakinėse tu organizacijų vadovų vietose, šiuo metu yra LB Bostono apylinkės pirmininkas, o taip pat Amerikos Lietuvių Pil. D-jos sekretorius. Jis taip pat yra mielas skautų ir kt. jaunimo organizacijų bičiulis. Retas kuris tautinis minėjimas ar koncertas apsiejo be

A. Matjoškos, daugeliui iš jų pats vadovavo. Šiais metais BALFo vajeaus metu surinko virš 400 dol. aukų.

Daugelis stebisi iš kur pas A. Matjošką tiek ištvermės ir energijos. Jaunystę jis praleido Vilniaus krašte kovodamas už lietuviybę, nuo persekiojimo turėjo palikti mielą Vilniaus kraštą dar prieš antrąjį Pasaulinį karą ir apsigyveno Amerikoje. Amerikos turtai jo lietuviškos dvasios nepalaužė, bet nuo pat atvykimo į šį kraštą dienos, įsijungė į visuomenininkų eiles, iš kurių dar nėra pasitraukęs ir dabar.

Jis ne tik dirba, bet ir finansiniai remia. Štai dabar Kultūros Fondui paskyrė auką 100 dolerių, tuo tapdamas šimtininku.

WORCESTER

PROTESTO DEMONSTRACIJA

Gruodžio 6 d. apie 1000 Worcesterio lietuvių demonstravo dėl lietuvių Simo Kudirkos atidavimo sovietų budeliams nukankinti.

Protestuotojai reikalavo nubausti visus kaltuosius, ypačingai vico adm. Ellis, ir laivo kapitoną leidusį sovietų banditams šeimininkauti jo laive, kankinti nelaimingą lietuvių. Kapitonas ne tik pats nematė reikalo ginti mušamą, bet neleido ir kitiems.

Protestuotojai prašė Amerikos prezidento pareikalauti sovietų vyriausybės grąžinti Simą Kudirką.

• Maironio Parko vadovybė, įsigijo J. Juodžio paveikslą "Vytautas prie Juo-

dųjų marių" už 1500 dol. ir lietuviams studentams stipendijoms paskyrė 1300 dol., Tautos Fondui paaukojo 100 dol. ir Laisvės Varpo radijui 50 dol.

BRAZINSKŲ BYLAI GINTI

Vieton Kalėdų ir Naujų Metų sveikinimų, žemiau Brazinskių bylai ginti aukojo: 25 dol. B. ir J. Tamašauskai, 15 dol. K. ir A. Valiūškai, po 10 dol. K. Adomavičius, M. ir K. Česnai, M. ir V. Dabrilai, O. ir J. Matusaičiai, M. ir K. Podolskiai, S. ir P. Staneliai, M. ir V. Židžiūnai, po 5 dol. V. Dėdinienė, M. ir J. Pipirai ir B. ir A. Zenkai.

• Worcesterio šeštadienei mokyklai paremti, LB apyl. paskyrė 500 dol.

• Worcesterio lietuvių organizacijų taryba, Brazinskių bylai ginti aukas ranka J. Tamašauskas, 101 Providence St.

Balfui aukas renka skyriaus išd. V. Dabrilas, 44 Penn Ave.

(vd)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
or
1ST CLASS SKILLED
DIE CAST DIE MAKERS

PLASTIC MOLD MAKERS
Steady work. High wages. Good working conditions. Pension program & many other benefits.

Apply or send resume of your experience, qualifications & salary history to
TRACER TOOL & DIE CO.
3800 Buchanan S. W.
Grand Rapids, Mich. 49508
(91-1)

WANTED
PLATERS-HARD CHROME
Experienced only. Make own anodes and fixtures. Highest hourly rates and benefits. FORESTEK PLATING & MFG. 216-421-2553. (92-96)

WANTED AT ONCE
METAL SPINNERS
Must have job shop experience in all metals. Steady work, some overtime & fringe benefits.

Apply call or write
WEBER BROS & WHITE METAL WORKS
Box 187
Hamilton, Michigan 49419
(92-96)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

DELLA E. JAKUBS & SON
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

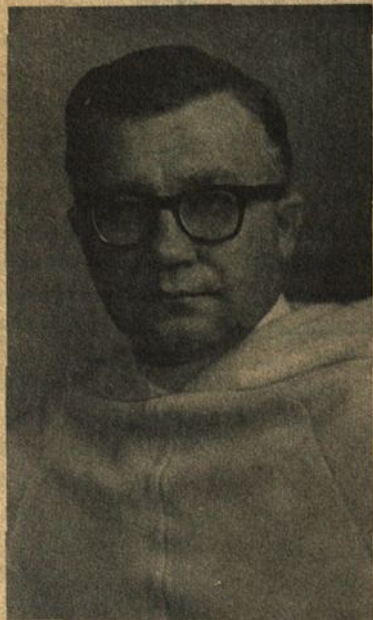
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ŠOKIAI JAUNIMUI

Kalėdų vakarą, gruodžio 25 d. Lietuvių Studentų Sąjunga ruošia šokių vakarą Čiurlionio ansamblio namuose. Pradžią 8 v. v. Kviečiamas lietuvių jaunimas.

Dr. Tomos Žiūraitis, O.P., kunigas dominikonas, kelių mokslinių veikalų autorius, šiam Dirvos numeriui paprašytas parašė vedamąjį — "Išsikūnijusio žodžio prakartėlė".

Dr. T. Žiūraitis, nuolat gyvena Washington, D. C., bet šį trečiadienį atvyksta į Clevelandą ir čia išbus iki sausio 12 d. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje talkindamas kleb. kun. B. Ivanauskui klausyti išpažinčių ir sakyti pamokslus.

• **Paulė ir Petras Balčiūnai** (Cleveland, Ohio) linki visiems savo giminėms, draugams ir pažįstamiems jaukių Kūčių, nuotaikingų šv. Kalėdų ir linksmų laisvę žadančių Naujųjų Metų. Vietoj sveikinimo kortelėmis skiria Brazilskų bylai auką.

• **Arenoje**, šį ketvirtadienį, gruodžio 25 d., Kalėdų naktį, 8 v. v. įvyks įdomios wrestling imtynės, kuriose dalyvauja The Sheik, Dick (Bulldog) Brower, meksikietis Luis Martinez, japonas Mitsuo Arakawa, lenkas stipriuolis Igor, australų imtininkai ir kt.

Bilietai nuo 4 iki 2 dol. gaunami Arenoje ir Richman's krautuvėje, 736 Euclid Ave.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

linkime Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vadovybei, Sąjungos nariams, Dirvos skaitytojams ir rėmėjams.

ALT S-GOS CLEVELANDO SKYRIAUS
VALDYBA

Garbės pirm. K. S. Karpus,
pirm. A. Garmus,
vicepirm. V. Stuogis,
sekr. J. Mockus,
įžd. Vl. Blinstrubas,
parengimų vad. S. Lukoševičius.

Dr. ALFONSAS ir ENNA KISIELIAI

iš Sidney, Ohio sveikina visus savo

draugus ir pažįstamus

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga.

LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ 1971 METŲ

visiems L.V.S. Ramovės skyriaus

nariams ir jų šeimoms linki

L. V. S. RAMOVĖ Clevelando Skyrius

Pirmininkas Vl. Knistautas,
L. Staškūnas, Z. Tarutis,
A. Jonaitis jr., Pr. Mainelis

LINKSMŲ KALĖDŲ!

Visiems mūsų kepyklos klientams, perkantiems mūsų skanią duoną ir pyragus, o taip pat visiems Clevelando ir apylinkių lietuviams, geriausius Šv. Kalėdų sveikinimus ir 1971 metų linkėjimus siunčia

REINECKER'S BAKERY

RICHARD ir MAGDALENA REINECKER, savininkai

8120 Sowinski Ave.

EX 1-5610

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1971 METŲ!

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

THREE CONVENIENT LOCATIONS

798 EAST 185th STREET

Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE

Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE

At Superior — (Near Rapid)

Telephone 681-8100

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga visus draugus, pažįstamus ir
savo klientus sveikina

Vytautas Giedraitis
ir šeima

REIKALINGA ŠEIMININKĖ-VIRĖJA

Šv. Jurgio parapijos klebonijai reikalinga šeimnininkė-virėja. Kitus ruošos darbus, kaip valymą ir kt. atlika kita patarnautoja.

Šeimnininkė - virėja, jeigu norės, galės gyventi klebonijoje.

Dėl sąlygų prašoma tartis su klebonu kun. B. Ivanausku. St. George's Lithuanian Church, 6527 Superior, Cleveland, Ohio 44103. Tel. (216) 431-5794.

• **Globe Parcel Service, Inc.** Clevelando skyrius praneša gerb. klientams, kad šis skyrius bus uždarytas nuo š. m. gruodžio mėn. 24 d. iki sausio mėn. 5 d., 1971 m.

Nuoširdžiai dėkojame visiems klientams ir linkime linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų.

Vedėjas

787 E. 185 St.
Cleveland, Ohio 44119
Tel. 486-1836

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

Jus džiaugsitės
gyvenimu daugiau
su State Savings

MĖNESINIŲ ČEKIŲ

Mes siūsiame Jums čekį sekantį mėnesį — ir kiekvieną mėnesį — kol jūs pasakysite mums sustoti!

Tik investuokite \$1,000 ar daugiau į State Savings taupymo sertifikatus — Jūs uždirbsite milžinišką 5.25% per metus, išmokamus Jums (ar kam kitam nurodytumėte) su MĖNESINIŲ ČEKIŲ.

Skambinkit ar ateiokit pilnom
sumkmenom nemokamo
patarnavimo!

**State
Savings**
AND LOAN COMPANY

4065 Mayfield Rd., South Euclid
11623 Buckeye Rd., Cleveland
30500 Lake Shore Boulevard, Willowick

BENDROS KŪČIOS

GRUODŽIO 24 D. Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia akademikai skautai ir skautės.

NAUJOSIOS PARAPIJOS RAJONE

Parduodamas ranch tipo namas, 3 miegamieji, visi viename aukšte. Pilnai įrengtas rūsys, 2 automob. garažas. Labai gerame stovyje. Žemiau 20.

GEORGE KNAUS

Real Estate
819 E. 185 St.
481-9300

LIETUVIŲ FONDAS

2422 W. Marquette Rd.
Chicago, Ill. 60629
(312) 925-6897

Lietuvių Fondas laukia kiekvieno mūsų įnašo — šimto ar tūkstančio. Stokime į fondą su tokiais įnašais, su kokių dabar galime — nelaukime, kada praturtėsime ar kada turėsime "atliekamą" pinigų. Fondas sudaromas ne iš "liekanų", ne iš nereikalingų pinigų, bet iš lietuviškos širdies, iš lietuviybės reikalų supratimo, iš aukos, kurią lietuvis skiria lietuvių ir Lietuvai dabar.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

GERIAUSIA DOVANA KALĖDOMS ŠIOS VILTIES IŠLEISTOS KNYGOS!

S. Rūkienė. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai. Kietais viršeliais. 526 psl. \$6.00
J. Gliuda. AGONIJA. Romanas iš Lietuvos respublikos žlugimo. 408 psl. \$5.00
R. Spalis. REZISTENCIJA. Romanas iš pirmosios sovietų okupacijos Lietuvoje. 430 psl. Kietais virš. \$6.00
Giovannino Guareschi. DRAUGAS DON CAMILLO. Įdomi satyra iš gyvenimo Sovietijoje. 216 psl. \$3.00

DIRVA

6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu ..... dol. ir prašau atsiųsti man:

..... egz. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ \$.....

..... egz. AGONIJA \$.....

..... egz. REZISTENCIJA \$.....

..... egz. DRAUGAS DON CAMILLO \$.....

Mano adresas: .....

(pavardė ir vardas)

(namo numeris ir gatvė)

(miestas ir valstybė, zip Nr.)

Dail. J. Paukštienės piešinys

Mieluosius Dirvos skaitytojus, bendradarbius, platintojus, rėmėjus, įstai-
gos personalą ir visus Vilties Draugijos
narius Kalėdų švenčių proga nuošir-
džiai sveikina ir jiems laimingų 1971
metų linki

Vilties Draugijos Valdyba:

Pirmininkas — Aleksas Laikūnas,
vicepirmininkai — Edmundas Cibas ir
Jonas Gaižutis, išdininkas — Vincas
Juodvalkis, sekr. — Kazys S. Karpus

• Dirvos kitas numeris, dėl Kalėdų švenčių, išeis gruodžio 30 d., trečiadienį.

• Visi svetimšaliai, gyvenant Amerikoje ir neturint JAV pilietybės, nuo 1971 m. sausio 1 iki 31 d. turi užpildyti registracijos kortelę, kuri gaunama pašte.

Neužsiregistravę, gali būti smarkiai nubausti.

• Linksmų Kalėdų ir laimingesnių metų linkiu Dirvai ir jos štabui.

Jūsų gražus darbas ne vieną kartą išlaikys lietuviškoje dvasioje, stiprins jas darbuose, kad teisybė vieną dieną vyrautų, kad ateitų laisvės dienos ir išblaškyti broliai ir seserys vėl laisvėje galėtų džiaugtis ir kurti gražesnį gyvenimą.

Te Dievas atlygina Jums už pasišventimą.

Kalbėdamas į Lietuvą jau 20-tus metus ir tvarkydamas programas į Pietų Ameriką penkeris metus, džiaugiuosi didžiosios Amerikos pažanga ir duota galimybe risti pasaulį bent radijo bangomis.

Povilas Labanauskas

• Dr. V. B. Raulinaitienė, vietoj kalėdinių sveikinimų, lietuvių spaudai paremti, Dirvai atsiuntė auką 20 dol. Už auką Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• Dr. V. Paprockas Kalėdų švenčių proga užprenu-

meravo Dirvą 3 metams savo dukrai ir žentui S. Novickiui, gyvenantiems San Francisco.

• Vytautas Kamantas, JAV LB Tarybos pirmininkas, Dirvos redaktoriui atsiųstame Lietuvių Bendruomenės Tarybos sveikinime rašo:

Nuoširdžiai sveikinam Jus ateinančių švenčių proga.

Dėkojame Jums už Lietuvių Bendruomenės reikalų, džiaugsmų ir rūpesčių kėlimą Jūsų laikraštyje.

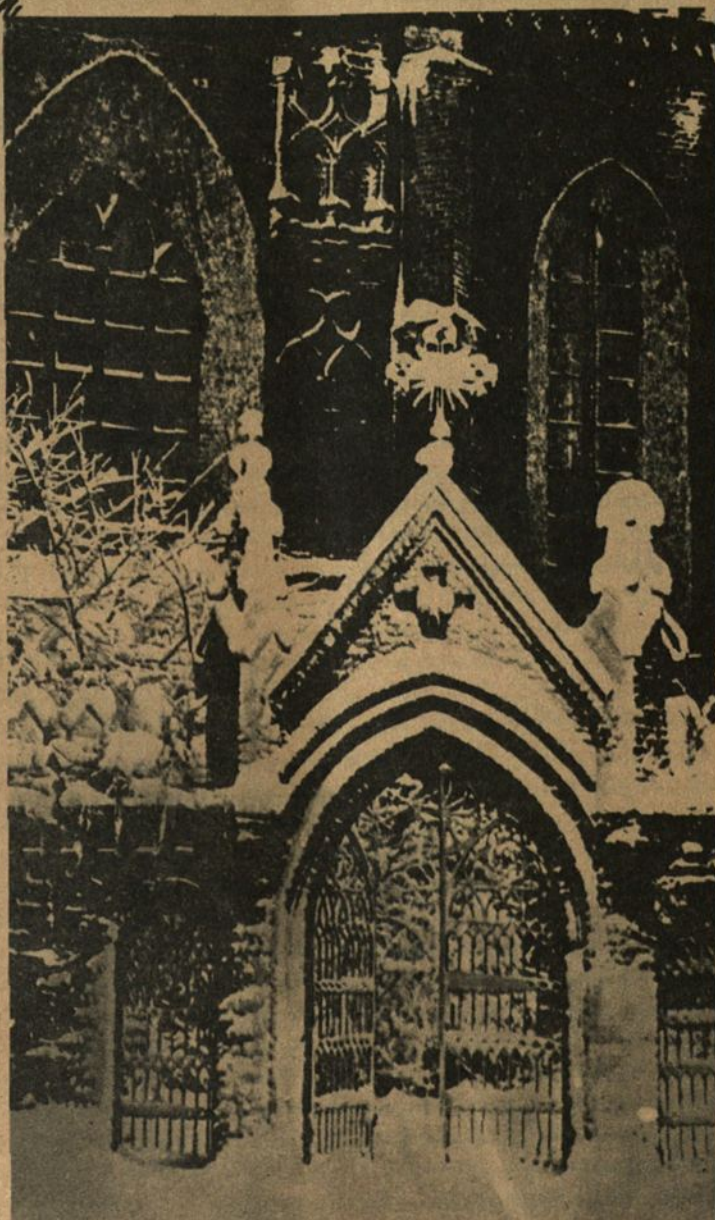
Linkime Jums, Jūsų Bendradarbiams ir Skaitytojams geros švenčių nuotikos ir viltingesnių bei geresnių 1971-ųjų Metų.

• LB Hot Springs, Ark., apylinkės pirmininkas J. Bružas ir vicepir. K. Rukas surinko Brazinskių bylai ginti 90 dolerių.

DETROIT

• Poetė Marija Sims atidavė spaudon savo naują eilėraščių rinkinį. Knyga, tikimasi, pasieks skaitytojus ateinančių metų pradžioje.

• Detroito Lietuvių radijo valandėlė "Amerikos Lietuvių Balsas", minint lapkričio 8 d. veiklos 25 metų sukaktį nepamiršo ir Dirvos ir jai paskyrė \$10.00 auką.

Bernardinų bažnyčia Vilniuje

LIETUVIAI!

Šių metų tekmė nužymėta tragedijos šešėliu bei vilties spinduliu. Auka ir vėl atskleidė pasauliui mūsų Tautos tragišką likimą. Auka uždegė ir vilties žiburį, kuris blaško mūsų kasdienybės pilkumą ir sužiba okupuotai Tėvynei nakties tamsoje.

Linksmi skambės švenčių varpai visame laisvajame pasaulyje, duslus jų virpesys girdės ir pavergtos Tėviškos padangėje. Jis okupuotoj Lietuvoj kenčiančioms Sesėms ir kovojantiems Broliams primins prarastą Kalėdų džiaugsmą ir atimtą laisvę. Mums varpai turi prabilti naujo pasiryžimo ir išeivijos lietuvių jėgų suderinimo aidais.

JAV Lietuvių Bendruomenė viltingai žengia į 1971 Metus ir linki visiems geros valios lietuviams tyro švenčių džiaugsmo.

JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba ir Centro Valdyba

PADIDINO VILTIES DRAUGIJAI ĮNASĄ

ALT S-gos Worcesterio skyriaus valdyba lapkričio 29 d. posėdy nutarė padidinti savo įnašus Vilties Draugijoje 100 dolerių, tokiu būdu dabar skyriaus įnašas yra 1100 dolerių.

ALT S-gos centro valdybai nario mokesčio pasiūsta \$50.00, Brazinskių bylos vedimui \$25.00, Worcesterio šeštadieninei mokyklai \$25 ir Radijo programai "Laisvės Varpas" \$10.00.

• GRĮŽIMAS Į LAISVĘ, S. Rūkienės knyga, minkštais viršeliais išparduota. Liko dar ribotas skaičius kietais viršeliais. Kaina 6 dol. Pasiskubinkite užsisakyti.

Jos knyga "Vergijos kryžkeliuose" išparduota ir Dirvoje daugiau nebeturime.

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

NURSE RN

West Side home for the aged. Able to work rotating shifts. Pleasant working conditions. Many fringe benefits. Part time.

Call for appointment between 8 A. M. and 3 P. M. 226-0282. ELIZA JENNINGS HOME 10603 Detroit Ave., Cleveland, Ohio (94-96)

VINCAS RUSECKAS SU ŠEIMA

(iš Detroito) sveikina visus draugus ir pažįstamus

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga ir linki pasisekimo Jų gyvenime

ir geros sveikatos.

BEVERLY SHORES LIETUVIŲ KLUBAS

KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga sveikina savo draugus ir rėmėjus.

Klubo Valdyba
ir

Lituanikos Paminklo Statybos Komisija

LINKSMŲ KALĖDŲ

IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

PROGA

SVEIKINAME GAUSIUS MŪSŲ KLIENTUS

IR LINKIME GERIAUSIOS

SĖKMES.

PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N. Y.

MIELIEMS DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

IR

VISUOTINOS LAIMĖS 1971 METUOSE

LINKI JADVYGA ir ADOLFAS ŠIMKEVIČIAI

SAVININKAI

AL SIMKUS CONSTRUCTION CO.

3457 W. 63rd PLACE, CHICAGO, ILL. 60629
TELEFONAS 436-1351

A. A.

M. LADAVIČIENEI

mirus, jos dukrai HALINAI MONTVILIENEI, seserims: p. J. MAURUKIENEI, p. F. DUBRAUSKIENEI, p. E. MILERIENEI ir jų giminėms reiškiamame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

M. Valiukėnienė su dukra
Concorde